BOSNA I HERCEGOVINA
Brčko distrikt BiH
SKUPŠTINA
ZAKONODAVNO POVJERENSTVO
ZAKONODAVNA KOMISIJA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Брчко дистрикт БиХ
СКУПШТИНА
ЗАКОНОДАВНА КОМИСИЈА

Mladena Maglova 2, 76100 Brčko distrikt BiH, telefon i faks: 049/215-516
Младена Маглова 2, 76100 Брчко дистрикт БиХ, тел. и факс: 049/215-516

Na osnovu člana 8 Zakona o Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, brojevi: 1/00 i 17/04) i Odluke o davanju ovlaštenja Zakonodavnoj komisiji Skupštine Brčko distrikta BiH, broj: 01-02-218/17 od 13. 9. 2017. godine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 35/17), Zakonodavna komisija Skupštine Brčko distrikta BiH na 82. sjednici održanoj 11.6.2024. godine utvrdila je prečišćeni tekst Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 30/09), s izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, brojevi: 29/18, 16/20 i 44/22).

Broj: 01.3-02-61/24
Brčko, 11.6.2024. godine

PREDSJEDAVAJUĆI
ZAKONODAVNE KOMISIJE
Ljubiša Lukić

ZAKON
O VISOKOM OBRAZOVANJU U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE
(Prečišćeni tekst)

DIO PRVI - OSNOVNE ODREDBE

Član 1
(Predmet zakona)

Zakonom o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon) propisuju se: sistem, uslovi i način obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja; osnivanje, organizacija, finansiranje, upravljanje i rukovođenje visokoškolskim ustanovama; odgovornost, prava i obaveze nadležnih organa u oblasti visokog obrazovanja; prava i obaveze studenata; prava, obaveze, zvanja i izbor akademskog osoblja; način osiguranja kvaliteta u oblasti visokog obrazovanja, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt).

Član 2
(Značenje izraza)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

a) „akademsko osoblje“ čine lica koja učestvuju u nastavnom procesu ili su angažovana u naučnonastavnom, umjetničkom ili umjetničko-nastavnom radu na akreditiranoj i licenciranoj visokoškolskoj ustanovi i koja su izabrana u akademska zvanja;

b) „akreditacija“ je postupak provjere ispunjenosti kriterija i minimalnih standarda za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i izvođenja studijskih programa, utvrđenih aktima Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta (u daljnjem tekstu: Agencija) s ciljem osiguranja kvaliteta u oblasti visokog obrazovanja;
c) „akademija“ je organizaciona jedinica univerziteta koja obavlja nastavnu, umjetničku i istraživačku djelatnost u oblasti jedne ili više srodnih, odnosno međusobno povezanih umjetničkih disciplina i koja osigurava njihov razvoj;
d) „ciklusi studija“ predstavljaju nivoe, odnosno gradirane cjeline Bolonjskog visokoobrazovnog procesa identifikovane kao prvi ciklus - dodiplomski (baccalaureate), drugi ciklus – magistarski studij i treći ciklus – doktorski studij;
e) „diploma“ koju izdaje visokoškolska akreditirana i licencirana ustanova predstavlja javnu ispravu kojom se dokazuje da je stečena kvalifikacija rezultat uspješno završenog ciklusa studija zasnovanog na osnovnom modelu utvrđenom za jedinstveni evropski prostor visokog obrazovanja;
f) „dodatak diplomi“ (Diploma Supplement) je javna isprava koja se izdaje i prilaže uz diplomu akreditirane i licencirane visokoškolske ustanove radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija lica kojem je diploma izdata;
g) „ECTS (EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM)“ je evropski sistem prenosa studijskih bodova – kredita, koji se koriste za definisanje obima i zahtjevnosti svakog predmeta, a određuju se na bazi optimalnog radnog opterećenja studenta neophodnog za savladavanje svakog predmeta pojedinačno;
h) „evropski prostor visokog obrazovanja“ je proklamovani cilj potpisnica Deklaracije evropskih ministara visokog obrazovanja iz Bolonje koji vodi stvaranju jedinstvenog evropskog prostora visokog obrazovanja, koji omogućava povećanu mobilnost studenata i akademskog osoblja, jača međunarodnu konkurentnost evropskog visokog obrazovanja, te vodi uspostavljanju zajedničkog okvira i sistema uzajamno razumljivih i uporedivih diploma;
i) „evaluacija (ocjena) kvaliteta akreditirane i licencirane visokoškolske ustanove“ predstavlja postupak formalnog ocjenjivanja i utvrđivanja dostignutog stepena kvaliteta procesa i procedura koji se odvijaju na akreditiranoj i licenciranoj visokoškolskoj ustanovi;
j) „fakultet“ je organizaciona jedinica univerziteta koja obavlja nastavnu i naučnonastavnu djelatnost u oblasti jedne ili više srodnih odnosno međusobno povezanih naučnih disciplina i osigurava njihov razvoj;
k) „institut“ je organizaciona jedinica univerziteta koja obavlja naučnoistraživačku djelatnost u skladu sa zakonom i statutom univerziteta;
l) „katedra„ je osnovna nastavna, odnosno naučnonastavna ili umjetničko-nastavna jedinica odsjeka koja pokriva jednu granu ili segment unutar naučnog polja koje se izučava na odsjeku;
m) „licenciranje“ je postupak provjere ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja utvrđenih standardnima i normativima i drugim podzakonskim aktima;
n) „nastavni plan i nastavni program (curriculum)“ je dokument kojim se uspostavlja profil kompetentnosti akademskog osoblja, sadržaj i struktura programa i postupak provjere znanja;
o) „odsjek“ je podorganizaciona jedinica fakulteta, akademije, visoke škole koja se osniva radi obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja i nauke ili umjetnosti u jednom ili više srodnih naučnih ili umjetničkih polja ili područja koja može imati više katedri;
p) „objavljena knjiga“ je tematski cjelovit i kompaktan recenziran naučni, stručni ili umjetnički sadržaj koji tematizira određenu oblast, koji nikada prije nije bio publiciran, i za koji je minimalno jedan od recenzenata knjige međunarodno referentan nastavnik ili istraživač;
q) „student“ je lice upisano na akreditiranu i licenciranu visokoškolsku ustanovu, koje studij pohađa redovno, učenjem na daljinu ili kombinovanjem ova dva modela studiranja na način utvrđen statutom visokoškolske ustanove;

r) „studij“ je proces u kojem student pohađa utvrđeni nastavni, naučnonastavni ili umjetničko-nastavni program koji organizuje i provodi akreditirana i licencirana visokoškolska ustanova ili odjeljenja visokoškolske ustanove sa sjedištem van Distrikta, a nakon čijeg uspješnog završetka student stiče pravo na akademsku titulu odnosno određeno zvanje;

s) „studijski program“ je skup obaveznih i izbornih studijskih područja, odnosno predmeta, s okvirnim sadržajem, čijim se savladavanjem obezbjeđuju neophodna znanja i vještine za sticanje diplome odgovarajućeg nivoa i vrste studija;

t) „univerzitet“ je akreditirana i licencirana visokoškolska ustanova koja se bavi nastavnim, naučnonastavnim, umjetničkim, umjetničko-nastavnim i naučnoistraživačkim radom, te drugim vidovima stručno-konsultantskih i ekspertnih usluga u skladu sa zakonom, a koja nudi akademske stepene sva tri ciklusa studija i realizuje najmanje pet različitih nastavnih programa iz najmanje tri naučne oblasti – prirodne nauke, tehničke nauke, biomedicina i zdravstvo, biotehničke nauke, društvene nauke i humanističke nauke;

u) „visoka škola“ je visokoškolska ustanova koja je akreditirana za davanje diploma i stepena prvog ciklusa, s ciljevima koji uključuju pripremu i obuku pojedinaca za stručni, ekonomski i kulturni razvoj Bosne i Hercegovine i promociju demokratskog građanskog društva, te postizanja visokih standarda nastave i učenja, kao i visokoškolska ustanova koja realizuje najmanje jedan studijski program iz jedne naučne oblasti i ispunjava druge uslove u skladu sa zakonom;

v) „visokoškolska ustanova“ je ustanova koja se bavi djelatnošću visokog obrazovanja u skladu sa zakonom;

w) „visoko obrazovanje“ predstavlja obrazovanje koje se realizuje na visokoškolskoj ustanovi nakon završetka četverogodišnjeg srednjoškolskog obrazovanja, a koje vodi do nastavnim programom predviđene akademske titule, odnosno stručnog ili naučnog zvanja, u skladu sa zakonom i drugim propisima

x) „naučna publikacija“ je naučni časopis ili zbornik naučnih radova koji je indeksiran u referentnim naučnim bazama podataka (Web of Science Core Collection, Current Contents Connect i SCOPUS), u kojem se, uz primjenu naučne metodologije, obrađuje tema određenog naučnog područja.

Član 3
(Djelatnost visokog obrazovanja)

Visoko obrazovanje je djelatnost od posebnog društvenog interesa za Distrikt i Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: BiH) i dio je evropskog prostora visokog obrazovanja.

Član 4
(Ciljevi visokog obrazovanja)

Osnovni ciljevi visokog obrazovanja su:

a) ustanovljavati, razvijati, štititi i prenositi znanje i sposobnosti, posredstvom nastave i naučnoistraživačkog rada i time doprinositi razvoju sposobnosti pojedinaca i društva;
b) pružati mogućnosti građanima da, pod jednakim uslovima, steknu visoko obrazovanje i uživaju korist visokog obrazovanja tokom cijelog života;
c) razvijati nauku i unapređivati umjetničko stvaralaštvo; i
d) uspostavljati i razvijati saradnju uključivanjem u jedinstven prostor visokog obrazovanja.

Član 5
(Principi visokog obrazovanja)

Djelatnost visokog obrazovanja zasniva se na principima:

a) akademske slobode, akademske samouprave i autonomije visokoškolske ustanove;
b) jedinstva nastave i naučnoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada;
c) otvorenosti visokoškolske ustanove prema javnosti, građanima i lokalnoj zajednici;
d) uvažavanja evropskih humanističkih i demokratskih vrijednosti;
e) usklađivanja s evropskim sistemom visokog obrazovanja i unapređivanja mobilnosti akademskog osoblja i studenata;
f) poštovanja ljudskih prava i građanskih sloboda, uključujući zabranu svih vidova diskriminacije;
g) učešća studenata u upravljanju i odlučivanju, posebno u vezi s pitanjima koja su od značaja za kvalitet nastave;
h) ravnopravnosti visokoobrazovnih ustanova bez obzira na oblik svojine, odnosno na to ko je osnivač;
i) obezbjeđivanja kvaliteta i efikasnosti studiranja;
j) koncepta cjeloživotnog obrazovanja;
k) afirmacije konkurencije visokoškolskih ustanova radi povećanja kvaliteta i efikasnosti visokog obrazovanja.

Član 6
(Razvoj visokog obrazovanja)

(1) Razvoj djelatnosti visokog obrazovanja na području Distrikta utvrđuje se Programom razvoja visokog obrazovanja i nauke, koji donosi Skupština Distrikta (u daljnjem tekstu: Skupština) na prijedlog Vlade Distrikta (u daljnjem tekstu: Vlada).
(2) Programom razvoja visokog obrazovanja i nauke utvrđuju se strateški interesi i potrebe Distrikta u oblasti visokog obrazovanja, mjere za obezbjeđenje razvoja i unapređenja kvaliteta visokog obrazovanja, finansiranje kao i druga pitanja od značaja za razvoj visokoškolske djelatnosti na području Distrikta.

Član 7
(Akademska autonomija i akademske slobode)

(1) Visokoškolska ustanova obavlja djelatnost na načelima akademske autonomije i akademskih sloboda, a u skladu sa Ustavom BiH, Statutom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i zakonom.
(2) Akademska autonomija visokoškolske ustanove ogleda se naročito u:
a) slobodi nastavnog, naučnoistraživačkog i umjetničkog rada i stvaralaštva;
b) uređivanju svoje strukture i aktivnosti sopstvenim pravilima u skladu s ovim zakonom, drugim važećim zakonima i svojim statutom;
c) samostalnom uređenju rada visokoškolske ustanove;
d) samostalnom uređivanju, razvijanju i primjenjivanju nastavnih planova i programa i istraživačkih projekata;
e) izboru akademskog i drugog osoblja čiji je angažman povezan s visokim obrazovanjem;
f) izboru svojih upravnih i rukovodnih organa i određivanju njihovog mandata;
g) odlučivanju o kriterijima za utvrđivanje redoslijeda prijema kandidata za upis u prvu godinu za sva tri ciklusa studija na visokoškolskoj ustanovi;
h) samostalnom izboru predmeta koji će se predavati, u skladu s nastavnim planom, nastavnim programima i standardima;
i) uspostavljanju i ostvarenju nastavne i istraživačke saradnje i djelatnosti s drugim visokoškolskim ustanovama i institucijama u zemlji i svijetu, u okviru registrovane djelatnosti;
j) dodjeljivanju naučnonastavnih i saradničkih zvanja;
k) zapošljavanju osoblja.

(3) Akademska sloboda na visokoškolskoj ustanovi je sloboda akademskog osoblja i studenata da obavljaju svoju akademsku aktivnost u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Statutom Brčko

distrikta Bosne i Hercegovine i zakonom, bez opasnosti od sankcija, ne ugrožavajući ljudska prava i slobode dugih subjekata akademske, odnosno društvene zajednice u cjelini.

(4) Akademske slobode su:

a) sloboda visokoškolskih ustanova u nastavnom i naučnoistraživačkom radu i umjetničkom stvaralaštvu u okviru svojih licenci, bez miješanja javnih organa vlasti, uključujući slobodu objavljivanja i javnog predstavljanja naučnih rezultata i umjetničkih dostignuća;
b) sloboda međusobne saradnje i udruživanja, u skladu s važećim propisima.

(5) Akademska autonomija i akademske slobode uključuju i odgovornost akademskog osoblja i visokoškolske ustanove prema Distriktu i široj društvenoj zajednici.

Član 8
(Nepovredivost prostora)

(1) Objekti visokoškolskih ustanova su nepovredivi.

(2) Bez odobrenja rektora univerziteta, direktora visoke škole, rukovodioca organizacione jedinice, lica koja su oni ovlastili ili drugih ovlaštenih lica, pripadnici policije i drugih organa za gonjenje i sprečavanje krivičnih djela nemaju pravo ulaska u objekte visokoškolske ustanove.

(3) Izuzetno, da bi se spriječilo krivično djelo, zaustavilo izvršenje krivičnog djela ili spriječilo nastupanje štetnih posljedica od prirodnih nepogoda ili drugih nesreća, organi iz stava 2 ovog člana i druge nadležne institucije mogu preduzeti neophodne mjere unutar objekta visokoškolske ustanove, s tim da se o preduzetim radnjama odmah obavijesti rukovodstvo visokoškolske ustanove.

Član 9
(Jezik studija)

(1) Nastava na visokoškolskoj ustanovi izvodi se na bosanskom, srpskom i hrvatskom jeziku, na latiničnom i ćiriličnom pismu.

(2) Visokoškolska ustanova može organizovati i izvoditi studije, odnosno pojedine dijelove studija, kao izradu i odbranu diplomskog i magistarskog rada i doktorske disertacije na stranom jeziku u skladu sa svojim općim aktom.

Član 10
(Pravo na visoko obrazovanje)

(1) Pravo na visoko obrazovanje imaju sva lica koja su završila četverogodišnju srednju školu u Bosni i Hercegovini, kao i lica koja su završila srednju školu u inostranstvu.

(2) Visokoškolska ustanova osigurava pristup studiju stranim državljanima i licima bez državljanstva u skladu s načelima u Evropskom prostoru visokog obrazovanja, osiguravajući studij pod istim uslovima kao i državljanima BiH afirmišući mobilnost akademskog osoblja i studenata.

(3) Lica koja su završila srednju školu u inostranstvu, dokaz o završenoj školi, svjedočanstvo ili diplomu, podnose visokoškolskoj ustanovi, a koja je prethodno nostrifikovana u skladu sa zakonom.

(4) Svjedočanstvo ili diploma koja pokazuje nivo obrazovanja koji se suštinski ne razlikuje od obrazovanja u BiH, daje nosiocu pravo da se prijavi na visokoškolsku ustanovu ili polaže prijemni ispit na visokoškolskoj ustanovi.

Član 11
(Ravnopravnost)

(1) Djelatnost visokog obrazovanja usmjerena je ka punom razvoju ljudske ličnosti, poštovanju ljudskih prava, građanskih i drugih demokratskih, akademskih, zakonskih i ustavnih načela i sloboda.

(2) Pristup visokom obrazovanju neće biti ograničen direktno ili indirektno, na osnovu spola, rase, seksualne orijentacije, fizičkog ili drugog nedostatka, bračnog stanja, boje kože, jezika, vjeroispovijesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog, etničkog ili socijalnog porijekla, veze s nekom nacionalnom zajednicom, imovine, rođenja, životne dobi ili nekog drugog statusa.
(3) U smislu stava 2 ovog člana visokoškolska ustanova je obavezna da u postupku izbora i imenovanja akademskog osoblja obezbijedi da struktura zaposlenih odražava sastav stanovništva.
(4) Na visokoškolskoj ustanovi zabranjeno je političko organizovanje i djelovanje.

DIO DRUGI - NADLEŽNOST ORGANA DISTRIKTA U OBLASTI VISOKOG OBRAZOVANJA

Član 12
(Nadležnost Skupštine)

U oblasti visokog obrazovanja Skupština je nadležna da:
a) na prijedlog Vlade donosi program razvoja visokog obrazovanja i nauke;
b) donosi akt o osnivanju, statusnim promjenama, transformaciji, reorganizaciji i ukidanju visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt;
c) na prijedlog Vlade usvaja elaborat o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove;
d) donosi akt o proglašenju privatne visokoškolske ustanove od posebnog interesa za Distrikt i daje saglasnost na ugovor između Distrikta i visokoškolske ustanove od posebnog interesa za Distrikt;
e) na prijedlog Vlade donosi odluku o davanju saglasnosti za osnivanje visokoškolske ustanove sa sjedištem u Distriktu;
f) na prijedlog Vlade donosi odluku o opravdanosti organizovanja studija visokoškolske ustanove sa sjedištem izvan Distrikta na području Distrikta;
g) osigura dio sredstava za realizovanje nastavne, naučnonastavne, umjetničke, umjetničko-nastavne i naučnoistraživačke djelatnosti visokoškolskih ustanova u Distriktu;
h) na prijedlog Vlade, odlučuje o drugim pitanjima u oblasti visokog obrazovanja.

Član 13
(Nadležnost Vlade)

U oblasti visokog obrazovanja Vlada je nadležna da:
a) predlaže Skupštini donošenje Programa razvoja visokog obrazovanja i nauke;
b) predlaže akt o osnivanju visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt, statusnim promjenama, transformaciji, reorganizaciji i ukidanju visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt;
c) razmatra elaborat o opravdanosti osnivanja visokoškolskih ustanova i dostavlja Skupštini na usvajanje;
d) predlaže akt o proglašenju privatne visokoškolske ustanove od posebnog interesa za Distrikt i potpisuje ugovor između Distrikta i visokoškolske ustanove od posebnog interesa za Distrikt;
e) na prijedlog Odjeljenja za obrazovanje (u daljnjem tekstu: Odjeljenje) donosi standarde i normative za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Distrikta (u daljnjem tekstu: standardi i normativi);
f) imenuje i razrješava članove upravnog odbora visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt, koji su predstavnici osnivača;
g) donosi kriterije za finansiranje djelatnosti visokog obrazovanja, na prijedlog Odjeljenja, u skladu s ovim zakonom;
h) donosi podzakonske i provedbene akte, za koje je ovlaštena zakonom, a koji se odnose na oblast visokog obrazovanja;

i) donosi odluku o broju i strukturi studenata koji se upisuju u prvu studijsku godinu prvog i drugog ciklusa studija na visokoškolskoj ustanovi kojoj je osnivač ili suosnivač Distrikt;
j) odlučuje o osnivanju stručnog i savjetodavnog tijela koje obavlja poslove iz domena uspostave i osiguranja kvaliteta sistema visokog obrazovanja u Distriktu;
k) vrši druge poslove propisane zakonom.

Član 14
(Nadležnost Odjeljenja)

U oblasti visokog obrazovanja Odjeljenje je nadležno da:

a) pripremi nacrt programa razvoja visokog obrazovanja i nauke;
b) prati tok i razvoj djelatnosti visokog obrazovanja i predlaže mjere za njegovo unapređenje;
c) predlaže standarde i normative;
d) u saradnji sa Agencijom za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta (u daljnjem tekstu: Agencija) provodi postupak akreditacije i licenciranja visokoškolskih ustanova sa sjedištem u Distriktu;
e) donosi rješenje o akreditaciji visokoškolske ustanove;
f) izdaje licencu visokoškolskoj ustanovi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja;
g) vrši provjeru ispunjavanja uslova za početak rada i daljnji rad visokoškolske ustanove;
h) donosi rješenje o ispunjenosti uslova za osnivanje i početak rada visokoškolske ustanove;
i) donosi rješenje kojim se nalaže otklanjanje nedostataka u radu visokoškolske ustanove;
j) donosi rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti visokoškolske ustanove u slučaju neotklanjanja utvrđenih nedostataka u radu u ostavljenom roku;
k) donosi rješenje kojim se odobrava izvođenje studijskog programa ukoliko je ocjena Komisije pozitivna, odnosno rješenje kojim se zahtjev odbija ukoliko je ocjena negativna;
l) provodi preporuke Centra za informisanje i priznavanje dokumenata iz člana 45 alineje 7 Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Okvirni zakon);
m) imenuje člana komisije iz člana 49 alineje 2 Okvirnog zakona;
n) predlaže Agenciji stručnjake s utvrđene liste stručnjaka u skladu s članom 49 alineje 4 Okvirnog zakona;
o) prati rezultate postupka sticanja vanjske ocjene kvaliteta;
p) provodi preporuke Agencije;
q) donosi propis o sadržaju, postupku upisa i načinu vođenja Registra visokoškolskih ustanova (u daljnjem tekstu: Registar);
r) vodi registre;
s) vrši nadzor nad zakonitošću rada visokoškolske ustanove u oblasti visokog obrazovanja u skladu sa zakonom;
t) razmatra inicijalni prijedlog visokoškolskih ustanova i predlaže Vladi broj i strukturu studenata koji se upisuju u prvu studijsku godinu prvog i drugog ciklusa studija na visokoškolskoj ustanovi koju osniva Distrikt;
u) podstiče mobilnost studenata i akademskog osoblja u okviru evropskog prostora visokog obrazovanja i na širem međunarodnom nivou;
v) propisuje sadržaj javnih isprava koje izdaje akreditirana i licencirana visokoškolska ustanova u skladu sa zakonom;
w) predlaže kriterije za finansiranje djelatnosti visokog obrazovanja;
x) vrši i druge poslove propisane zakonom.

14a
(Nadležnosti Pododjeljenja za visoko obrazovanje i nauku)

(1) Pododjeljenje za visoko obrazovanje i nauku nadležno je za predlaganje akata i obavljanje stručnih i operativnih poslova propisanih članom 14 ovog zakona.

(2) Sastav i organizacija Pododjeljenja za visoko obrazovanje i nauku kao organizacione jedinice u okviru Odjeljenja određuju se organizacionim planom.

DIO TREĆI – VRSTE VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Član 15
(Vrste visokoškolskih ustanova)

(1) Visokoškolska ustanova može se osnovati kao univerzitet ili kao visoka škola.
(2) Visokoškolska ustanova se može osnovati kao ustanova koju osniva Distrikt ili kao privatna ustanova.
(3) Visokoškolska ustanova ima svojstvo pravnog lica.

Član 16
(Djelatnost univerziteta)

(1) Univerzitet realizuje sva tri ciklusa studija i realizuje najmanje pet različitih studijskih programa iz najmanje tri naučne oblasti – prirodne nauke, tehničke nauke, biomedicina i zdravstvo, biotehničke nauke, društvene nauke i humanističke nauke.
(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, univerzitet u polju umjetnosti se može osnovati ako ima sva tri nivoa studija iz najmanje tri oblasti umjetnosti.
(3) Univerzitet se može baviti pružanjem i stručno–konsultantskih, ekspertnih i drugih usluga u skladu sa zakonom.

Član 17
(Organizacija univerziteta)

(1) Univerzitet svoju djelatnost ostvaruje preko svojih organa i organizacionih jedinica definiranih zakonom i statutom univerziteta.
(2) Univerzitet ima svojstvo pravnog lica.
(3) Organizacione jedinice univerziteta nemaju svojstvo pravnog lica.
(4) Statutom univerziteta se uređuju pitanja prijenosa ovlaštenja sa univerziteta na organizacione jedinice u svim segmentima rada i odlučivanja, uključujući i zastupanje u pravnom prometu.
(5) U okviru univerziteta mogu se vršiti statusne promjene u skladu sa zakonom.

Član 18
(Djelatnost visoke škole)

(1) Visoka škola realizuje prvi ciklus studija.
(2) Visoka škola realizuje najmanje jedan studijski program iz jedne naučne ili umjetničke oblasti.
(3) Visoka škola ima svojstvo pravnog lica.
(4) U okviru visoke škole mogu se vršiti statusne promjene u skladu sa zakonom.

Član 19
(Prava i obaveze visokoškolske ustanove)

Visokoškolska ustanova, u skladu sa zakonom, statutom, drugim propisima i općim aktima, ima pravo i obavezu da:

a) realizuje i unapređuje nastavni, naučnonastavni, umjetnički, umjetničko-nastavni i naučnoistraživački rad u skladu sa strateškim interesima BiH i Distrikta, i u skladu s vrijednostima i mjerilima kvaliteta evropskog sistema visokog obrazovanja;
b) utvrđuje plan razvoja;
c) utvrđuje opće, stručne i izborne predmete;
d) realizuje studijske programe za koje je licencirana i akreditirana;

e) bira i opoziva članove svojih tijela;
f) promoviše domaću i međunarodnu saradnju s visokoškolskim ustanovama u organizaciji nastavnog, naučnonastavnog, umjetničkog, umjetničko-nastavnog, naučnoistraživačkog i stručnog rada, te podstiče međunarodnu mobilnost studenata i akademskog osoblja;
g) kontinuirano razvija sistem kontrole i osiguranja kvaliteta kako bi se obezbijedio visok stepen kvaliteta i postigli ciljevi djelatnosti visokog obrazovanja;
h) u cilju realizovanja nastavnog, naučnonastavnog, umjetničkog, umjetničko-nastavnog i naučnoistraživačkog rada, osniva institute, centre, zavode, katedre, laboratorije, galerije, scene i druge organizacione oblike, uz prethodno pribavljenu saglasnost osnivača;
i) planira, utvrđuje, donosi, razvija i primjenjuje nastavne planove, nastavne programe i istraživačke projekte;
j) predlaže kriterije za utvrđivanje redoslijeda prijema kandidata za upis na visokoškolsku ustanovu i vrši prijem i upis studenata i određuje metode provjere znanja;
k) vrši izbor akademskog osoblja i drugih zaposlenika;
l) organizira i izvodi odgovarajuće forme naučnog, stručnog i umjetničkog usavršavanja akademskog osoblja;
m) organizuje i realizuje izdavačku djelatnost, posebno izdavanje udžbenika i druge naučne i stručne literature;
n) vodi brigu o materijalnim pitanjima akademskog osoblja i drugih zaposlenika na visokoškolskoj ustanovi;
o) osigurava ostvarivanje svih studentskih prava utvrđenih ovim zakonom i statutom;
p) efikasno, ekonomično, transparentno i odgovorno upravlja imovinom i finansijskim sredstvima koja su joj na raspolaganju;
q) ispoljava otvorenost prema javnosti, građanima i lokalnoj zajednici, promoviše poštovanje i afirmaciju ljudskih prava, te razvija osjećaj društvene odgovornosti studenata, akademskog osoblja i drugih zaposlenika;
r) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima.

Član 20
(Naziv visokoškolske ustanove)

(1) Naziv visokoškolske ustanove određuje osnivač, u skladu sa zakonom.
(2) Visokoškolska ustanova ima pečat, znak i suhi žig čiji se izgled, sadržaj i način korištenja utvrđuje statutom.
(3) Na odredbe statuta koje se odnose na pitanja iz stavova 1 i 2 ovog člana Vlada daje posebnu saglasnost.

Član 21
(Osnivanje i obavljanje djelatnosti)

(1) Visokoškolsku ustanovu može osnovati domaće ili strano pravno ili fizičko lice.
(2) Visokoškolsku ustanovu mogu osnovati dva ili više osnivača, u kom slučaju se međusobni odnosi utvrđuju ugovorom.
(3) Visokoškolsku ustanovu može osnovati Distrikt na prijedlog Vlade, samostalno ili zajedno s drugim fizičkim ili pravnim licima.
(4) Na prijedlog Vlade, Skupština može proglasiti privatnu visokoškolsku ustanovu od posebnog interesa za Distrikt, u kom slučaju se međusobna prava i obaveze između Distrikta i visokoškolske ustanove od posebnog interesa za Distrikt utvrđuju ugovorom koji potvrđuje Skupština.
(5) Visokoškolske ustanove osnivaju se i obavljaju djelatnost u skladu sa zakonom, Programom razvoja visokog obrazovanja i nauke i Standardima i normativima.
(6) Visokoškolska ustanova može organizovati smještaj i ishranu studenata u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom.

Član 22
(Javnost rada)

(1) Rad visokoškolske ustanove je javan.
(2) Visokoškolske ustanove uživaju slobodu u nastavnom i naučnoistraživačkom radu unutar svojih licenci, bez miješanja javnih organa vlasti.

Član 23
(Imovina visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova stiče imovinu, upravlja njome i koristi je u skladu sa zakonom.
(2) Imovina visokoškolske ustanove obezbijeđena od osnivača za osnivanje i rad visokoškolske ustanove imovina je osnivača, ako aktom o osnivanju ustanove nije drugačije određeno.
(3) Imovina visokoškolske ustanove stečena poklonom i zavještanjem je svojina visokoškolske ustanove koja je tu imovinu stekla.
(4) Sredstva za rad visokoškolske ustanove mogu se koristiti samo za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove.
(5) Nepokretna imovina visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt ne može se otuđivati, prenositi, ustanovljavati terete ili na drugi način s njom raspolagati, bez prethodno pribavljene saglasnosti Skupštine.
(6) Visokoškolska ustanova samostalno upravlja fondacijama, odnosno fondovima i zadužbinama koji su joj povjereni, u skladu sa zakonom.
(7) Imovina visokoškolske ustanove ne može biti iskorištena u cilju promjene statusa visokoškolske ustanove ili uzurpacije prava osnivača od strane drugih subjekata ili same visokoškolske ustanove.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK OSNIVANJA, STATUSNE PROMJENE, TRANSFORMACIJA, REORGANIZACIJA I UKIDANJE VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Član 24
(Podnošenje zahtjeva za osnivanje)

(1) Osnivač visokoškolske ustanove Odjeljenju podnosi zahtjev za osnivanje visokoškolske ustanove.
(2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana osnivač je obavezan dostaviti prijedlog elaborata o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove (u daljnjem tekstu: Elaborat).
(3) Odjeljenje obavještava osnivača visokoškolske ustanove o urednosti i usklađenosti sa zakonom dostavljenog zahtjeva i određuje rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Član 25
(Elaborat o osnivanju visokoškolske ustanove)

(1) Osnivač visokoškolske ustanove, odnosno Vlada za ustanovu koju osniva Distrikt, usvaja elaborat.
(2) Elaborat obavezno sadrži: podatke o osnivaču, sjedište i naziv, ciljeve, dužinu trajanja studija, predviđene organizacione jedinice koje bi bile u sastavu visokoškolske ustanove, nastavni plan i program, pravila studiranja, akademske titule, naučna i stručna zvanja koja se stiču po završetku studija, opće i posebne uslove utvrđene standardima i normativima, finansijska sredstva potrebna za ispunjenje tih uslova, godišnju cijenu koštanja studija i način obezbjeđenja finansijskih sredstava za rad visokoškolske ustanove.

Član 26
(Donošenje odluke o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove)

(1) Nakon dostavljanja urednog zahtjeva iz člana 24 ovog zakona, Odjeljenje donosi poseban akt kojim formira komisiju stručnjaka radi razmatranja zahtjeva i davanja stručnog mišljenja o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove.
(2) Komisiju stručnjaka iz stava 1 ovog člana, koja broji najmanje pet članova, formira Odjeljenje iz reda istaknutih naučnih radnika i stručnjaka za odgovarajuće naučnonastavne, odnosno umjetničko-nastavne oblasti, predstavnika osnivača visokoškolske ustanove u osnivanju i predstavnika Odjeljenja.
(3) Na osnovu stručnog mišljenja komisije stručnjaka, Vlada utvrđuje prijedlog odluke i dostavlja ga Skupštini na razmatranje i usvajanje.
(4) Odluka Skupštine o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove je konačna, a Odjeljenje je dužno da je dostavi osnivaču.
(5) Protiv odluka Skupštine iz stava 4 ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom, u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

Član 27
(Imenovanje i rad komisije matičara)

(1) Osnivač visokoškolske ustanove, odnosno Vlada za ustanovu koju osniva Distrikt, nakon dobijanja pozitivne odluke iz člana 26 stava 4 imenuje komisiju matičara i utvrđuje rok za podnošenje izvještaja.
(2) Komisija matičara obavlja sljedeće poslove:
a) donosi nastavni plan i nastavne programe;
b) donosi opći akt o pravilima studiranja;
c) objavljuje konkurs i vrši izbor akademskog osoblja za sve uže nastavne, naučne, odnosno umjetničke oblasti ili nastavne predmete i za predviđene studijske godine u skladu sa standardima i normativima i jedinstvenim kriterijima za izbor u akademska zvanja;
d) utvrđuje prijedlog statuta;
e) objavljuje konkurs i vrši izbor članova upravnog odbora;
f) predlaže broj studenata za upis u prvu studijsku godinu;
g) prati proces ispunjavanja ostalih uslova neophodnih za početak rada i daljnji rad visokoškolske ustanove koja se osniva;
h) dostavlja osnivaču izvještaj o ispunjenosti uslova potrebnih za početak rada i daljnji rad visokoškolske ustanove koja se osniva, s obrazloženim kalendarom aktivnosti za donošenje osnivačkog akta, rokom za provjeru uslova za početak rada i daljnji rad i s datumom početka rada visokoškolske ustanove koja se osniva.
(3) Sastav i rad komisije matičara uređuje se podzakonskim aktom koji donosi šef Odjeljenja.

Član 28
(Akt o osnivanju visokoškolske ustanove)

(1) Kada osnivač pozitivno ocijeni izvještaj komisije matičara, donosi akt o osnivanju visokoškolske ustanove.
(2) Aktom o osnivanju visokoškolske ustanove utvrđuje se:
a) naziv osnivača;
b) naziv i sjedište visokoškolske ustanove;
c) djelatnost visokoškolske ustanove;
d) iznos i sredstva za osnivanje i početak rada i način njihovog obezbjeđivanja;
e) izvori i način obezbjeđivanja sredstava za rad visokoškolske ustanove;
f) međusobna prava i obaveze između osnivača i visokoškolske ustanove;
g) način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i način na koji se pokriva višak rashoda nad prihodima;

h) prava, obaveze i odgovornost visokoškolske ustanove u pravnom prometu;
i) lice koje do imenovanja organa rukovođenja predstavlja i zastupa visokoškolsku ustanovu i njegova ovlaštenja i odgovornosti;
j) rok za donošenje statuta visokoškolske ustanove, imenovanje organa upravljanja i rukovođenja visokoškolske ustanove;
k) druga pitanja od značaja za rad visokoškolske ustanove.

Član 29
(Rješenje o ispunjavanju uslova za osnivanje i početak rada)

(1) Šef Odjeljenja imenuje komisiju koja ispituje uslove za osnivanje i početak rada i obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja.
(2) Članovi komisije iz stava 1 ovog člana imenuju se sa liste stručnjaka utvrđene u skladu s članom 49 Okvirnog zakona.
(3) Na osnovu pozitivne ocjene komisije iz stava 1 ovog člana, Odjeljenje donosi rješenje o ispunjavanju uslova za osnivanje i početak rada i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.
(4) Rješenje iz stava 3 ovog člana je upravni akt protiv koga nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
(5) Visokoškolska ustanova se smatra osnovanom upisom u registar pravnih lica kod nadležnog suda (u daljnjem tekstu: Sudski registar), čime stiče status pravnog lica.
(6) Nakon donošenja rješenja iz stava 3 ovog člana i akta o osnivanju, na zahtjev visokoškolske ustanove, Odjeljenje izdaje licencu u skladu s članom 36 ovog zakona.
(7) Nakon dobijanja licence iz stava 6 ovog člana Odjeljenje vrši upis visokoškolske ustanove u Registar visokoškolskih ustanova.
(8) Postupak rada komisije iz stava 1 ovog člana propisuje se pravilnikom koji donosi šef Odjeljenja.

Član 30
(Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Distrikta)

(1) Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Distrikta može organizovati studij na području Distrikta, uz prethodnu saglasnost osnivača i odluku Skupštine, kojom se utvrđuje da li postoji opravdanost za organizacijom takvog studija.
(2) Odluka Skupštine iz stava 1 ovog člana provodi se po postupku definisanim članovima 24, 25 i 26 ovog zakona.
(3) Licenciranje visokoškolske ustanova iz stava 1 provodi se u skladu s članom 29 ovog zakona.
(4) Vlada daje prethodnu saglasnost na odluku o upisu studenata u prvu godinu dodiplomskog studija visokoškolskoj ustanovi iz stava 1 ovog člana.
(5) Nadležna inspekcija zabranjuje rad po službenoj dužnosti visokoškolskoj ustanovi koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja na području Distrikta suprotno odredbama ovog člana.

Član 31
(Organizovanje zajedničkih, interdisciplinarnih, multidisciplinarnih i specijalističkih studija)

(1) Univerzitet može organizovati studij za sva tri ciklusa studija u saradnji s domaćom ili stranom visokoškolskom ustanovom.
(2) Visoka škola može organizovati studij prvog ciklusa studija u saradnji s domaćom ili stranom visokoškolskom ustanovom.
(3) U organizovanju studija iz stavova 1 i 2 ovog člana, visokoškolska ustanova može realizovati program za sticanje dvojnih ili zajedničkih diploma.

Član 32
(Statusne promjene i prestanak rada visokoškolske ustanove)

(1) Statusne promjene i prestanak rada visokoškolske ustanove vrše se u skladu sa zakonom.
(2) Visokoškolska ustanova može, u skladu sa zakonom, proširiti djelatnost, promijeniti naziv i sjedište, kao i vršiti statusne promjene.
(3) Osnivanje novog fakulteta, akademije, instituta, studija, studijskog programa i odsjeka kao organizacione jedinice na visokoškolskoj ustanovi koja je upisana u registre, obavlja se na način i po postupku propisanom za osnivanje visokoškolskih ustanova.
(4) Statusne promjene se obavljaju na način i po postupku predviđenom za osnivanje visokoškolske ustanove, a na osnovu zahtjeva i elaborata na koji je saglasnost dao osnivač visokoškolske ustanove.
(5) Elaborat iz stava 4 ovog člana, koji sadrži elemente propisane u članu 25 ovog zakona, visokoškolska ustanova podnosi osnivaču.
(6) Visokoškolska ustanova prestaje sa radom:
a) ako prestanu da postoje uslovi za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;
b) ako je visokoškolskoj ustanovi izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti zbog toga što ne ispunjava uslove propisane zakonom, a u roku nije otklonila te nedostatke;
c) ako se pravosnažnom odlukom suda utvrdi ništavnost upisa u sudski registar;
d) ako se prestane baviti djelatnošću visokog obrazovanja kao osnovnom djelatnošću;
e) ako nastupe statusne promjene;
f) ako više ne postoji potreba za obavljanjem djelatnosti visokoškolske ustanove;
g) u drugim slučajevima određenim zakonom ili aktom o osnivanju visokoškolske ustanove.
(7) Odluku o prestanku rada visokoškolske ustanove donosi osnivač o čemu je obavezan obavijestiti Odjeljenje, u roku od 15 dana od dana donošenja odluke.
(8) Visokoškolska ustanova koja prestaje s radom obavezna je osigurati finansijska sredstva za završetak studija kod druge odgovarajuće akreditirane i licencirane visokoškolske ustanove za sve svoje studente upisane prije donošenja odluke o prestanku rada.
(9) U slučaju prestanka rada visokoškolske ustanove odgovornost osnivača je da osigura trajno čuvanje javnih isprava, arhiva i druge dokumentacije u skladu sa zakonom.

Član 33
(Provjera ispunjavanja uslova rada visokoškolske ustanove upisane u Registar)

(1) Odjeljenje u skladu sa zakonom, a najmanje jedanput u pet godina vrši provjeru ispunjavanja uslova za rad visokoškolske ustanove upisane u Registar.
(2) Ako se utvrdi da visokoškolska ustanova, odnosno organizaciona jedinica visokoškolske ustanove ne ispunjava uslove propisane zakonom i podzakonskim aktima, odlukama i preporukama Agencije, Odjeljenje određuje primjeren rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka.
(3) Visokoškolska ustanova ne može vršiti prijem i upis studenata niti obavljati druge aktivnosti koje su uslovljene otklanjanjem utvrđenih nedostataka dok:
a) traje rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka iz stava 2 ovog člana;
b) ne dobije rješenje kojim se potvrđuje da su utvrđeni nedostaci otklonjeni.
(4) Ukoliko visokoškolska ustanova u roku iz stava 2 ovog člana ne ukloni utvrđene nedostatke, Odjeljenje donosi rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja.
(5) Rješenje iz stava 4 ovog člana je upravni akt protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
(6) Pravosnažno rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti Odjeljenje dostavlja osnivaču, nadležnom sudu koji vodi Sudski registar i Agenciji radi brisanja visokoškolske ustanove iz registara.

DIO PETI - AKREDITACIJA, LICENCIRANJE I OSIGURANJE KVALITETA

Član 34
(Akreditacija)

(1) Visokoškolske ustanove se akreditiraju po osnovu institucionalne i programske akreditacije.
(2) Institucionalna akreditacija visokoškolskih ustanova formalna je potvrda o ispunjenosti Kriterija i minimalnih standarda za akreditaciju visokoškolskih ustanova koje utvrđuje Agencija.
(3) Programska akreditacija je formalna potvrda ispunjenosti Kriterija i minimalnih standarda za akreditaciju studijskih programa koje utvrđuje Agencija.
(4) Rješenje o institucionalnoj i programskoj akreditaciji donosi šef Odjeljenja, nakon provedene nezavisne vanjske ocjene kvaliteta i preporuke Agencije.

Član 34a
(Faze akreditacije)

(1) Akreditacija se provodi u tri faze:
a) samovrednovanjem od strane visokoškolske ustanove;
b) vanjskom provjerom, koju provodi komisija stručnjaka;
c) donošenjem odluke o akreditaciji.
(2) Postupak akreditacije provodi se za visokoškolske ustanove i studijske programe.

Član 34b
(Komisija stručnjaka i Pravilnik)

(1) Licencirana visokoškolska ustanova podnosi zahtjev za akreditaciju Odjeljenju nakon provedenog postupka samovrednovanja i osiguranja kvaliteta u skladu s članom 39 ovog zakona. Nakon prijema zahtjeva i provjere njegove urednosti, Odjeljenje predlaže Agenciji stručnjake za akreditaciju s utvrđene liste stručnjaka.
(2) Nezavisna Komisija stručnjaka, koju imenuje Agencija, provjerava ispunjenost kriterija o institucionalnoj i programskoj akreditaciji visokoškolske ustanove iz člana 34 ovog zakona, u skladu s pravilnikom koji donosi šef Odjeljenja.

Član 35
(Zahtjev za izdavanje, postupak, provođenje i dodjela akreditacije)

(1) Zahtjev za dodjelu akreditacije podnosi se Odjeljenju.
(2) Po zahtjevu iz stava 1 ovog člana, a na osnovu mišljenja Komisije domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa, i preporuke Agencije, šef Odjeljenja donosi rješenje kojim se:
a) akreditira visokoškolska ustanova ili studijski program, na period od pet godina, samo u slučaju kada su svi kriteriji ocijenjeni kao potpuno ili znatno ispunjeni,
b) dodjeljuje uslovna akreditacija (odnosno pismo očekivanja), na period od jedne do najduže dvije godine, u slučaju kada je više od polovine kriterija ocijenjeno kao u potpunosti ili znatno ispunjeno, a svi ostali kao djelimično ispunjeno,
c) odbija akreditacija, ako je najmanje jedan kriterij ocijenjen kao neispunjen ili kada je više od polovine kriterija ocijenjeno kao djelimično ispunjeno.

(3) Rješenje iz stava 2 ovog člana je upravni akt protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja.
(4) Visokoškolska ustanova kojoj je dodijeljena uslovna akreditacija (odnosno pismo očekivanja) obavezna je, najkasnije do isteka roka iz stava 2 tačke b) ovog člana Odjeljenju dostaviti izvještaj s potrebnim dokazima da su utvrđeni nedostaci otklonjeni u skladu sa zakonom.
(5) Akreditacija se izdaje najduže na pet godina, nakon čega se provodi ponovna akreditacija.
(6) Ponovni zahtjev za akreditaciju može se podnijeti po isteku roka od godinu dana od donošenja rješenja kojim je odbijena dodjela akreditacije.
(7) Rješenje o akreditaciji mora biti objavljeno na web-stranici Vlade i upisano u Registar.
(8) Zahtjev za izdavanje akreditacije, način i postupak provođenja i dodjele akreditacije bliže se uređuju pravilnikom iz člana 34b ovog zakona.

Član 36
(Licenca)

(1) Licenca je dozvola za rad kojom se visokoškolskoj ustanovi odobrava obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Distrikta, koja se donosi u formi rješenja.
(2) Postupak licenciranja provodi Odjeljenje na zahtjev visokoškolske ustanove.
(3) U postupku licenciranja utvrđuje se da li su ispunjeni minimalni prostorni, kadrovski i drugi materijalno-tehnički uslovi za obavljanje nastavnog, naučno-istraživačkog i umjetničkog rada, utvrđeni Standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Distrikta.
(4) Licencom se utvrđuje vrsta visokoškolske ustanove, studijski programi, maksimalan broj studenata koji se mogu upisati na studijske programe sva tri ciklusa i stepena, odnosno diplome koje visokoškolske ustanove mogu dodjeljivati.
(5) Rješenje je upravni akt protiv kojeg nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja.
(6) Visokoškolska ustanova može početi s radom, odnosno obavljati svoju djelatnost nakon dobijanja licence.
(7) Pravilnik kojim se utvrđuje postupak licenciranja visokoškolskih ustanova donosi šef Odjeljenja.

Član 37
(Oduzimanje licence)

(1) Ako se u postupku nadzora utvrdi da je visokoškolska ustanova prestala ispunjavati neki od uslova za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, šef Odjeljenja donosi rješenje kojim oduzima licencu.
(2) Ako se utvrđeni nedostaci mogu otkloniti bez bitnih posljedica na kvalitet studija u rješenju iz stava 1 ovog člana određuje se rok u kojem je visokoškolska ustanova dužna otkloniti utvrđene nedostatke.
(3) Rok iz stava 2 ovog člana ne može biti duži od šest mjeseci.
(4) Do donošenja rješenja kojim se utvrđuje da su nedostaci otklonjeni visokoškolska ustanova ne može: a) vršiti prijem i upis studenata; b) obavljati druge aktivnosti koje su uslovljene otklanjanjem nedostataka.
(5) Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja.

Član 38
(Oduzimanje akreditacije)

(1) Odjeljenje može donijeti rješenje o oduzimanju institucionalne akreditacije visokoškolskoj ustanovi u slučaju da visokoškolska ustanova:
    a) više ne zadovoljava uslove i kriterije na osnovu kojih je dodijeljena akreditacija;
    b) u ostavljenom roku nije ispunila obaveze iz člana 35 stava 2 tačke b) i stava 4 zakona.

(2) Akreditacija studijskog programa dodijeljena visokoškolskoj ustanovi može biti oduzeta za sva tri ciklusa studija, u slučaju:
   a) oduzimanja licence;
   b) oduzimanja institucionalne akreditacije;
   c) u svim drugim slučajevima propisanim zakonom.

(3) U slučaju oduzimanja akreditacije visokoškolska ustanova može nakon 12 mjeseci ponovo podnijeti zahtjev za izdavanje akreditacije.

(4) Rješenje doneseno u skladu sa stavovima 1 i 2 ovog člana je upravni akt protiv kojeg nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja.

Član 39
(Samovrednovanje i osiguranje kvaliteta)

(1) Senat visokoškolske ustanove donosi akt o politici osiguranja kvaliteta i metode samovrednovanja za sva tri studijska ciklusa.
(2) Visokoškolske ustanove su dužne razviti vlastite sisteme osiguranja kvaliteta kako bi osigurali kvalitet i realizaciju svoje misije.
(3) Visokoškolska ustanova provodi kontinuirano postupak samovrednovanja i ocjene kvaliteta svojih studijskih programa, nastave i uslova rada, po pravilu na kraju školske godine, a najviše u intervalima od tri školske godine.
(4) Postupak iz stava 3 ovog člana visokoškolska ustanova, odnosno njene organizacione jedinice provode u skladu sa statutom, odnosno općim aktom visokoškolske ustanove i metodama samovrednovanja koje utvrđuje senat.
(5) U postupku samovrednovanja razmatra se i ocjena studenata.
(6) Izvještaj o samovrednovanju i ocjeni kvaliteta objavljuje se tako da bude dostupan akademskom osoblju i studentima u toj visokoškolskoj ustanovi.
(7) Na zahtjev Odjeljenja, odnosno Agencije, visokoškolska ustanova dostavlja informaciju o postupku i rezultatima samovrednovanja i ocjene kvaliteta kao i druge podatke od značaja za ocjenu i osiguranje kvaliteta.

Član 40
(Interne evaluacije)

Visokoškolska ustanova izvodi periodične interne evaluacije u skladu s trajanjem nastavnih ciklusa utvrđenih ovim zakonom i statutom.

Član 41
(Uspostavljanje informacionog sistema)

Visokoškolska ustanova uspostavlja informacioni sistem kojim se osigurava realizacija mjera politike osiguranja kvaliteta i stalni pristup informacijama o:
   a) progresu i uspješnosti studenata;
   b) uposlenosti diplomiranih studenata;
   c) zadovoljstvu studenata nastavnim programima;
   d) efikasnosti nastavnog osoblja;
   e) strukturi studentske populacije;
   f) raspoloživim nastavnim resursima i njihovoj cijeni;
   g) indikatorima performansi ustanove;
   h) drugim elementima bitnim za osiguranje kvaliteta visokog obrazovanja.

DIO ŠESTI – STATUT VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Član 42
(Statut visokoškolske ustanove)

(1) Statut je osnovni akt visokoškolske ustanove kojim se uređuje organizacija, način rada, upravljanje, rukovođenje i druga pitanja značajna za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove.
(2) Statut donosi senat uz prethodno mišljenje upravnog odbora visokoškolske ustanove.
(3) Statut visokoškolske ustanove je usaglašen s ovim zakonom.
(4) Nakon usvajanja statuta, visokoškolska ustanova dostavlja statut s mišljenjem upravnog odbora Odjeljenju radi pribavljanja rješenja o usklađenosti statuta sa zakonom.
(5) Šef Odjeljenja je obavezan u roku od 60 dana od prijema zahtjeva donijeti rješenje o usklađenosti statuta visokoškolske ustanove sa zakonom, a ukoliko se Odjeljenje ne izjasni u propisanom roku, smatra se da je statut usklađen sa zakonom.
(6) Ukoliko utvrdi neusklađenosti statuta sa zakonom Odjeljenje odbija zahtjev, a u obrazloženju rješenja daje upute za otklanjanje nedostataka.
(7) Postupak iz stava 4 ovog člana provodi se i u slučaju izmjena i dopuna statuta.

Član 43
(Sadržaj statuta)

Statut visokoškolske ustanove obavezno sadrži odredbe kojima se regulišu sljedeća pitanja:

a) organizacija visokoškolske ustanove;
b) zastupanje i predstavljanje visokoškolske ustanove;
c) pravila za izbor članova upravnog odbora koje imenuje senat;
d) organizacija nastavnog, naučnonastavnog, umjetničkog, umjetničko-nastavnog i naučnoistraživačkog rada, kao i način organiziranja i realiziranja studijskih programa;
e) pravila studiranja i prava studenata;
f) izbor u akademska zvanja;
g) način implementacije ECTS;
h) kriteriji za dodjelu akademskih titula;
i) obaveze visokoškolske ustanove prema osnivaču;
j) akademska, finansijska i druga ovlaštenja visokoškolske ustanove i organizacionih jedinica u pravnom prometu;
k) organizacija i nadležnost organizacionih jedinica;
l) način realizacije statusnih promjena i obrazovanja novih organizacionih jedinica i studijskih odsjeka;
m) način ostvarivanja prihoda, upravljanje sredstvima i imovinom;
n) način uspostave i rad studentskog predstavničkog organa;
o) kriterije za provođenje procesa interne evaluacije studijskih ili nastavnih programa i rada akademskog osoblja te primjene rezultata provedene evaluacije;
p) pribavljanje vanjske ocjene kvaliteta studija na visokoškolskoj ustanovi;
q) vrste, djelokrug i način organizacije rada organa visokoškolske ustanove;
r) oblik i nivo učešća studenata u radu organa visokoškolske ustanove;
s) način izjašnjavanja i donošenja odluka organima o pojedinim pitanjima;
t) odgovornost studenata i akademskog osoblja prema društvenoj zajednici;
u) druga pitanja od značaja za rad visokoškolske ustanove u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom.

DIO SEDMI - ORGANIZACIJA UNIVERZITETA

Član 44
(Vrste organizacionih jedinica)

(1) Univerzitet može imati organizacione jedinice kao što su fakulteti, akademije, visoke škole, naučnoistraživački instituti i druge, koje izvode nastavni, naučnoistraživački i umjetnički rad u jednom ili više obrazovnih i naučnih područja.
(2) Radi komercijalizacije rezultata naučnoistraživačkog i umjetničkog rada, univerzitet može osnovati svoje organizacione jedinice, u čijem radu mogu učestvovati i studenti
(3) Organizacione jedinice iz stava 2 ovog člana mogu biti: centar za transfer tehnologija, inovacioni centar, poslovno-tehnološki park, inžinjerski biroi, radionice, umjetnički sastavi, galerije, TV stanice, radio i drugo.
(4) Organizacija, ovlaštenje i nadležnost organizacionih jedinica univerziteta kao i njegovih podorganizacionih jedinica bliže se uređuje osnivačkim aktom i statutom.

Član 45
(Statusne promjene organizacionih jedinica)

(1) Osnivanje, statusna promjena i prestanak organizacionih jedinica univerziteta vrši se na osnovu elaborata.
(2) Elaborat iz stava 1 ovog člana o osnivanju i statusnoj promjeni organizacione jedinice sadrži činjenice koje sadrži elaborat iz člana 25 ovog zakona.
(3) Elaborat iz stava 1 ovog člana za univerzitet koji osniva Distrikt, usvaja Vlada na prijedlog senata.
(4) U slučaju pozitivne ocjene elaborata, odluku o osnivanju organizacione jedinice visokoškolske ustanove donosi upravni odbor.

Član 46
(Ovlaštenja u pravnom prometu)

(1) Organizacione jedinice univerziteta mogu imati određena ovlaštenja u pravnom prometu kao i poseban obračun rezultata poslovanja, u skladu s osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.
(2) Organizacione jedinice iz stava 1 ovog člana mogu istupati u pravnom prometu pod nazivom univerziteta u čijem su sastavu i pod svojim nazivom, u skladu sa statutom.
(3) Statutom visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt utvrđuje se obim akademskih i finansijskih ovlaštenja organizacionih jedinica i preuzimanja odgovornosti unutar ustanove i to tako da se precizno vode i odrede prihodi i rashodi svih organizacionih jedinica, kao i pitanja u vezi s otvaranjem njihovog računa, način nastupanja na tržištu, način raspolaganja sredstvima koje organizacione jedinice ostvare na tržištu, donacijama ili na drugi način izvanbudžetskog finansiranja.

DIO OSMI – ORGANI VISOKOŠKOLSKE USTANOVE I ORGANIZACIONIH JEDINICA

Član 47
(Organi visokoškolske ustanove)

(1) Organi univerziteta su: upravni odbor, senat i rektor.
(2) Organi visoke škole kao visokoškolske ustanove su: upravni odbor, senat i direktor.
(3) Visokoškolska ustanova može imati i druge stručne, savjetodavne i organe nadzora čije se osnivanje, nadležnost, sastav, trajanje mandata, način izbora i razrješenja kao i način rada i odlučivanja uređuju statutom.

Član 48
(Upravni odbor)

Organ upravljanja visokoškolskom ustanovom je upravni odbor.

Član 49
(Sastav, broj, mandat i izuzeće)

(1) Upravni odbor visokoškolske ustanove ima između sedam i jedanaest članova i čine ga predstavnici akademskog osoblja i osnivača.
(2) Najmanje jednu trećinu članova upravnog odbora visokoškolske ustanove imenuje osnivač, a ostale imenuje senat u skladu s osnivačkim aktom i statutom, u javnoj i transparentnoj proceduri javnog konkursa.
(3) Mandat članova upravnog odbora je četiri godine.
(4) Rektor, prorektor, rukovodilac organizacione jedinice univerziteta i članovi senata visokoškolske ustanove ne mogu biti članovi upravnog odbora te visokoškolske ustanove.
(5) Izbor i imenovanje članova upravnog odbora koje imenuje senat bliže se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

Član 50
(Prijevremeno razrješenje člana upravnog odbora)

(1) Senat i osnivač za privatnu visokoškolsku ustanovu, a senat i Vlada za visokoškolsku ustanovu koju osniva Distrikt, mogu razriješiti člana upravnog odbora kojeg su imenovali i prije vremena na koje je imenovan:
a) ako se utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad visokoškolske ustanove;
b) ako se utvrdi da ima lične ili druge interese koji su u suprotnosti sa interesima visokoškolske ustanove (sukob interesa);
c) ako svojim radom povrijedi ugled dužnosti koju obavlja;
d) na njegov lični zahtjev;
e) ako ne ispunjava dužnost člana upravnog odbora u periodu utvrđenom statutom;
f) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom, drugim propisom, osnivačkim aktom i statutom.
(2) Prijevremeno razrješenje članova upravnog odbora bliže se uređuje osnivačkim aktom i statutom ustanove.

Član 51
(Djelokrug poslova upravnog odbora)

Upravni odbor obavlja poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:
a) daje mišljenje o statutu visokoškolske ustanove te donosi opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i druge opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
b) donosi odluku o osnivanju drugih pravnih lica i organizacionih jedinica u skladu sa zakonom i statutom;
c) utvrđuje planove finansiranja i razvoja;
d) donosi godišnji program rada visokoškolske ustanove na prijedlog senata visokoškolske ustanove;
e) donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun;
f) usmjerava, kontroliše i ocjenjuje rad rektora, odnosno direktora u domenu finansijskog poslovanja;
g) rješava pitanja odnosa s osnivačem;
h) odlučuje o korištenju sredstava za rad u skladu sa statutom;
i) odgovara osnivaču za rezultate rada visokoškolske ustanove;

j) odlučuje o prigovoru zaposlenika na odluke organa visokoškolske ustanove koji su u prvom stepenu odlučivali o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa;
k) najmanje jedanput godišnje podnosi osnivaču izvještaj o poslovanju visokoškolske ustanove;
l) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.

Član 52
(Senat)

(1) Senat je najviše izborno akademsko tijelo koje se bira u skladu sa statutom, na način kojim se osigurava zastupljenost akademskog osoblja sa svih naučnonastavnih jedinica univerziteta i različitih područja nauke i umjetnosti i studenata.
(2) Najmanje 15% članova senata su studenti predstavnici iz svakog ciklusa koje bira studentski predstavnički organ.
(3) Senat uspostavlja tijela po naučnim grupacijama, a način uspostavljanja tih organa bliže se uređuje statutom.

Član 53
(Nadležnost senata)

(1) Senat visokoškolske ustanove nadležan je da:
a) odlučuje o svim akademskim pitanjima;
b) odlučuje o pitanjima nastavne, naučne, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske ustanove;
c) donosi statut visokoškolske ustanove;
d) donosi etički kodeks, kojim se utvrđuju etička načela u visokom obrazovanju, objavljivanju naučnih rezultata, odnosu prema intelektualnoj svojini, odnosima između nastavnika i saradnika i drugih zaposlenih i studenata;
e) donosi opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
f) donosi nastavne planove i nastavne programe dodiplomskog, postdiplomskog i doktorskog studija;
g) bira rektora i prorektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole;
h) bira akademsko osoblje na prijedlog naučnonastavnog vijeća, odnosno vijeća organizacione jedinice;
i) imenuje komisije u postupku sticanja doktorata nauka;
j) dodjeljuje počasna zvanja "profesor emeritus" i "počasni doktor nauka";
k) podnosi prijedlog upravnom odboru za organizovanja, statusnu promjenu i ukidanje fakulteta i drugih organizacionih jedinica univerziteta;
l) odobrava razvojne i organizacione planove;
m) imenuje stalne ili privremene organe, radne grupe, komitete, grupe za praćenje kvaliteta rada i slično;
n) propisuje odredbe kojima se reguliše rad organa koja imenuje senat;
o) utvrđuje upisnu politiku;
p) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.
(2) Senat visokoškolske ustanove odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog stručnih organa organizacionih jedinica kao i drugih organa ustanove i predstavničkog organa studenata.
(3) Broj članova, sastav, način izbora i razrješenja i način rada senata utvrđuje se statutom visokoškolske ustanove.

Član 54
(Rektor univerziteta i direktor visoke škole kao visokoškolske ustanove)

(1) Univerzitetom rukovodi rektor, a visokom školom direktor visoke škole, u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.
(2) Za rektora može biti izabran nastavnik u naučnonastavnom zvanju redovnog profesora koji ispunjava uslove za to zvanje na univerzitetu na kojem se prijavljuje i koji se na tom univerzitetu nalazi u radnom odnosu na neodređeno vrijeme.
(3) Za direktora visoke škole kao visokoškolske ustanove može biti izabrano lice koje ispunjava uslove za nastavnika te visoke škole.

Član 55
(Izbor i razrješenje rektora i direktora visoke škole kao visokoškolske ustanove)

(1) Postupak izbora i razrješenja i razlozi za smjenu rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole kao visokoškolske ustanove utvrđuju se osnivačkim aktom i statutom.
(2) Rektora univerziteta i direktora visoke škole kao visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt, bira i razrješava senat tajnim glasanjem većinom glasova ukupnog broja članova.
(3) Mandat rektora i direktora visoke škole koju osniva Distrikt traje četiri godine i može biti ponovo izabran.
(4) Postupak izbora rektora univerziteta i direktora visoke škole koje osniva Distrikt, vrši se na osnovu javnog konkursa i osigurava poštovanje principa zakonitosti, kvaliteta, otvorenosti i transparentnosti.

Član 56
(Djelokrug poslova rektora i direktora visoke škole)

Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole kao visokoškolske ustanove obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom, a naročito:

a) zastupa i predstavlja visokoškolsku ustanovu;
b) organizuje i rukovodi radom visokoškolske ustanove i odgovoran je za zakonitost rada visokoškolske ustanove;
c) predlaže opće akte i donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
d) predlaže upravnom odboru i senatu mjere za unapređenje rada visokoškolske ustanove;
e) predlaže upravnom odboru mjere za efikasno i zakonito obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;
f) predlaže upravnom odboru, senatu i osnivaču osnove planova rada i razvoja visokoškolske ustanove;
g) predlaže upravnom odboru unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta;
h) imenuje i razrješava dekana;
i) izvršava odluke upravnog odbora i drugih organa visokoškolske ustanove;
j) odlučuje o korištenju sredstava do iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;
k) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa;
l) podnosi upravnom odboru izvještaj o finansijskom poslovanju visokoškolske ustanove;
m) naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana;
n) učestvuje u radu Rektorske konferencije BiH;
o) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.

Član 57
(Odgovornost rektora i direktora visoke škole)

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole za svoj rad u domenu akademskih pitanja odgovaraju senatu, a u domenu poslovanja upravnom odboru.

(2) Rektor, odnosno direktor jednom godišnje podnose senatu i upravnom odboru izvještaj o svom radu.

Član 58
(Prijevremeno razrješenje rektora i direktora visoke škole kao visokoškolske ustanove)

(1) Rektor, odnosno direktor može biti razriješen dužnosti i prije isteka vremena na koje je imenovan:
a) na lični zahtjev;
b) ako se utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad visokoškolske ustanove;
c) ako se utvrdi da ima lične ili druge interese koji su u suprotnosti sa interesima visokoškolske ustanove i u drugom slučaju postojanja sukoba interesa;
d) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom, osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Prijedlog za prijevremeno razrješenje rektora privatne visokoškolske ustanove može dati osnivač.
(3) Prijedlog za prijevremeno razrješenje rektora visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt može dati Vlada.

(4) Prijedlog za prijevremeno razrješenje rektora privatne ili visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt mogu dati: najmanje tri nastavnonaučna, odnosno umjetničko-nastavna vijeća ili natpolovična većina članova upravnog odbora.
(5) Postupak za prijevremeno razrješenje rektora i direktora uređuje se statutom visokoškolske ustanove.

Član 59
(Obustavljanje općeg i pojedinačnog akta)

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole dužan je obustaviti od izvršenja opći akt donesen u visokoškolskoj ustanovi koji nije u saglasnosti sa Ustavom ili Statutom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ili je u suprotnosti sa zakonom i drugim propisima, kao i izvršavanje pojedinačnog akta kojim se nanosi šteta visokoškolskoj ustanovi ili društvenoj zajednici i o tome obavijestiti Odjeljenje.
(2) Rektor je dužan upozoriti dekana i ostale rukovodioce na univerzitetu na protivzakonitost ili protivstatutarnost njihovih planiranih ili donesenih odluka i o tome obavijestiti senat i nastavnonaučno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće organizacione jedinice.

Član 60
(Organi organizacionih jedinica univerziteta)

Organi fakulteta, akademije i visoke škole kao organizacione jedinice univerziteta su:
a) naučnonastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće;
b) dekan.

Član 61
(Naučnonastavno i umjetničko-nastavno vijeće)

(1) Naučnonastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće je akademski organ organizacione jedinice i čine ga nastavnici i utvrđen broj saradnika koji su u stalnom radnom odnosu na visokoškolskoj ustanovi koji učestvuju u naučnonastavnom procesu organizacione jedinice, kao i studenti izabrani od studentskog predstavničkog organa, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.
(2) Naučnonastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće:
a) predlaže nastavni plan i program za organizacionu jedinicu kao dio integralnog nastavnog plana i programa visokoškolske ustanove;

b) donosi odluke o akademskim, naučnim, umjetničkim i stručnim pitanjima na nivou organizacione jedinice;
c) formira komisije u postupku sticanja naučnog stepena magistra i imenuje mentore i utvrđuje prijedlog komisije u postupku sticanja naučnog stepena doktora nauka i predlaže mentora;
d) predlaže rektoru imenovanje i razrješenje dekana;
e) imenuje i razrješava prodekana, na prijedlog dekana;
f) odlučuje o prigovorima studenata na odluku dekana o pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima;
g) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, statutom i drugim općim aktom univerziteta.

Član 62
(Dekan)

(1) Dekan rukovodi radom i predstavlja i zastupa fakultet, akademiju ili visoku školu kao organizacionu jedinicu univerziteta i ima prava i obaveze utvrđene osnivačkim aktom i statutom.
(2) Dekanu u radu pomažu prodekani.
(3) Postupak, kriteriji, uslovi za imenovanje i razlozi razrješenja dekana i prodekana, bliže se uređuju osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.
(4) Radom naučnonastavnog vijeća rukovodi dekan fakulteta ili akademije, osim u slučajevima izbora dekana fakulteta ili akademije, ukoliko je navedeno lice kandidat za tu funkciju.

Član 63
(Organi instituta i drugih organizacionih jedinica)

(1) Institut kao organizaciona jedinica univerziteta ima direktora i stručno vijeće, a može imati i druge organe u skladu s osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.
(2) Druge organizacione jedinice Univerziteta imaju svoje organe u skladu sa statutom.

Član 64
(Drugi organi visokoškolske ustanove)

Visokoškolska ustanova može imati i druge organe, u skladu s osnivačkim aktom i statutom.

DIO DEVETI – VISOKOOBRAZOVNA DJELATNOST

Član 65
(Način studiranja)

(1) Visoko obrazovanje može se sticati redovno ili učenjem na daljinu, ili kombinovanjem ova dva načina studiranja onako kako to predviđa statut visokoškolske ustanove.
(2) Visokoškolska ustanova, odnosno njene organizacione jedinice u okviru svoje djelatnosti mogu obavljati naučnoistraživačku, umjetničku, ekspertsko-konsultantsku i izdavačku djelatnost, a mogu obavljati i druge poslove iz naučnog, stručnog, istraživačkog i umjetničkog rada, pod uslovom da se tim poslovima ne ugrožava kvalitet nastave.
(3) Visokoškolska ustanova u okviru svoje djelatnosti može realizovati programe cjeloživotnog učenja van okvira studijskih programa za koje je dobila dozvolu za rad, na način utvrđen općim aktom visokoškolske ustanove.
(4) Lice koje je upisano na program iz stava 3 ovog člana nema status studenta i nakon uspješno savladanog programa izdaje mu se uvjerenje.

Član 66
(Organizacija nastave za studente)

(1) Visokoškolska ustanova je dužna organizovati predavanja i druge oblike nastave za sve studente.

(2) Studijski program na daljinu, organizuje se u skladu s općim aktom visokoškolske ustanove.
(3) Bliže uslove i način organizovanja studijskog programa na daljinu donosi senat.

Član 67
(Ciklusi studiranja)

(1) Visoko obrazovanje organizuje se u tri ciklusa:
a) prvi ciklus ili dodiplomski studij vodi do akademskog zvanja završenog dodiplomskog studija (the degree of Bachelor) ili ekvivalenta, stečenog nakon najmanje tri i najviše četiri godine redovnog studija nakon sticanja svjedočanstva o završenoj srednjoj školi, koji se vrednuje s najmanje 180 odnosno 240 ECTS bodova;
b) drugi ciklus ili postdiplomski studij vodi do akademskog zvanja magistra ili ekvivalenta, stečenog nakon završenog dodiplomskog studija i traje jednu ili dvije godine, a vrednuje se sa 60 odnosno 120 ECTS bodova, i to tako da u zbiru s prvim ciklusom nosi 300 ECTS bodova;
c) treći ciklus vodi do akademskog zvanja doktora ili ekvivalenta, traje tri godine, i vrednuje se sa 180 ECTS bodova.

(2) Jedan semestar studija vrednuje se sa 30 ETCS bodova.
(3) Izuzetak od stava 1 ovog člana je studij medicinske grupe nauka u prvom ciklusu koji se vrednuje do 360 ECTS bodova.

Član 68
(Pravila studiranja)

(1) Detaljnija organizacija studija, trajanje studija, preporučeni udžbenici, priručnici i druga preporučena literatura na osnovu koje se priprema i polaže ispit, postupak ispitivanja i ocjenjivanja, uslovi i postupak provođenja završnog rada, isprave o studijima i druga relevantna pitanja utvrđuju se za svaki ciklus studija pravilima studiranja koja donosi senat, a odobrava upravni odbor visokoškolske ustanove.
(2) Visokoškolska ustanova, odnosno organizacione jedinica je obavezna prije upisa studenata u studijsku godinu na javan i transparentan način objavom na oglasnoj ploči i svojoj web-stranici upoznati sve studente sa pravilima studiranja, koja se tokom studijske godine ne mogu mijenjati.

Član 69
(Studijski programi)

(1) Studij se ustrojava prema studijskom programu.
(2) Studijski programi podijeljeni su na studijske godine i semestre.
(3) U skladu sa ECTS obim nastavnih programa iznosi 60 ECTS studijskih bodova - kredita u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS studijskih bodova–kredita u jednom semestru.
(4) Broj studijskih bodova-kredita za pojedini predmet određuje se prema broju sati nastave, u obliku predavanja, vježbi ili seminara, potrebnom vremenu rada studenta na samostalnim zadacima, potrebnom vremenu za učenje kod pripreme za provjeru znanja i ocjenjivanje i potrebnom vremenu koje akademsko osoblje provodi u pružanju pomoći studentu u sticanju potrebnog znanja.
(5) Jedan ECTS studijski bod – kredit predstavlja 25 sati ukupnog opterećenja studenta kroz sve oblike njegovog rada na određenom predmetu.
(6) Ciklusi studija i programi koji vode do akademske titule, stručnog i naučnog zvanja koje nudi visokoškolska ustanova fleksibilni su, tako da omogućavaju mobilnost studenata u odgovarajućim fazama, s dodjelom ECTS bodova-kredita ili kvalifikacija, zavisno od rezultata rada koje je student ostvario.
(7) Kod utvrđivanja pravila studiranja visokoškolska ustanova osigurava poštivanje važećeg evropskog sistema prenosa bodova-kredita.

Član 70
(Donošenje studijskog programa)

(1) Studijski program donosi senat u skladu sa statutom ili drugim općim aktom, a sadrži:
a) stručni i akademski naziv i stepen koji se stiče završetkom studija;
b) uslove za upis na studijski program;
c) listu obaveznih i izbornih predmeta i broj sati potrebnih za njihovu realizaciju;
d) bodovnu vrijednost svakog predmeta i završnog rada iskazanu u ECTS bodovima;
e) uslove za prelazak s drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija;
f) način izbora predmeta iz drugih studijskih programa;
g) uslove upisa u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu studija i način završetka studija;
h) način izvođenja studija i način provjere znanja za svaki predmet;
i) druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa.

(2) Usklađivanje studijskog programa s organizacijom rada i dostignućima nauke i umjetnosti ne smatra se novim studijskim programom.

70a
(Licenciranje studijskih programa)

Postupak licenciranja studijskih programa u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi šef Odjeljenja, u skladu s Preporukama o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Bosni i Hercegovini koje donosi Agencija, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 71
(Zajednički studijski program)

(1) Visokoškolske ustanove mogu usvojiti zajednički studijski program koji izvode dvije ili više visokoškolskih ustanova koje imaju akreditaciju za odgovarajući studijski odsjek.
(2) Studijskim programom iz stava 1 ovog člana stiče se zajednička diploma.

Član 72
(Nastavni planovi i nastavni programi)

(1) Studij za sva tri ciklusa na visokoškolskim ustanovama se izvodi po nastavnim planovima i nastavnim programima koje svojom odlukom odobrava Senat.
(2) Visokoškolske ustanove su obavezne u cjelini realizovati usvojene i odobrene nastavne planove i programe.
(3) Nastavnim planom utvrđuju se nastavni predmeti i ukupan broj časova predavanja, vježbi i drugih obaveznih oblika nastavnog rada.
(4) Nastavnim programom utvrđuje se sadržaj nastavnog predmeta, način izvođenja nastave, polaganja ispita i drugih vidova provjere znanja, preporučeni udžbenici, priručnici i druga preporučena literatura na osnovu koje se stiču znanja, vrši priprema za polaganje ispita i vrši provjera znanja iz tog nastavnog predmeta.

Član 73
(Nastavni predmeti)

(1) Nastavni predmeti tokom studiranja su po pravilu jednosemestralni.
(2) Nastavni predmeti mogu biti: opći, stručni i izborni.
(3) Stručni i opći predmeti su obavezni, a izborni su obavezni samo za one studente koji su ih izabrali.
(4) Izborni predmeti se uvode u nastavni plan i program i predlažu studentu kao izbor za proširivanje stručnih znanja, obrazovanja i opće kulture.

(5) Visokoškolska ustanova može utvrditi da neki od stručnih predmeta budu zajednički predmeti kojim se daju zajedničke stručne osnove studentima koji studiraju komplementarne naučne, odnosno umjetničke oblasti.
(6) Nastava iz općih predmeta može se organizirati i na nivou univerziteta koji ovu nastavu organizira s matičnom organizacionom jedinicom visokoškolske ustanove za svaki predmet.
(7) Nastava i ispiti iz određenih predmeta mogu se obavljati i na drugoj organizacionoj jedinici koja je matična za taj predmet, što se reguliše statutom, odnosno drugim općim aktom visokoškolske ustanove.
(8) Opće nastavne predmete za organizacionu jedinicu utvrđuje univerzitet, na prijedlog matične organizacione jedinice.

Član 74
(Postupak utvrđivanja i donošenja nastavnog plana i programa predmeta)

(1) Nastavni plan i programe općih predmeta utvrđuje i donosi visokoškolska ustanova na prijedlog organizacione jedinice.
(2) Nastavni plan i program ostalih predmeta utvrđuje i donosi organizaciona jedinica, uz prethodnu saglasnost univerziteta, a što se preciznije uređuje statutom, odnosno drugim općim aktom univerziteta.

Član 75
(Nastavni plan ciklusa studija)

(1) Nastavni plan ciklusa studija sastavni je dio pravila studiranja visokoškolske ustanove koja organizuje studij.
(2) Visokoškolska ustanova, koja organizuje studij, obavezna je objaviti nastavne programe na način utvrđen pravilima visokoškolske ustanove.

Član 76
(Izmjene nastavnog plana i programa)

(1) Visokoškolska ustanova može samostalno da vrši izmjene nastavnog plana i programa najviše do 30 ECTS studijskih bodova, kredita, u toku trajanja jednog ciklusa studija.
(2) Izmjena nastavnog plana i nastavnih programa vrši se po istom postupku kao i njihovo donošenje.
(3) Izmjena iz stava 2 ovog člana ne može se primjenjivati retroaktivno.

Član 77
(Obim studija)

(1) Obim studija izražava se zbirom ECTS bodova.
(2) Svaki nastavni predmet iz studijskog programa iskazuje se brojem ECTS bodova.
(3) Između različitih studijskih programa može se vršiti prenos ECTS bodova. Kriteriji i uslovi prenošenja ECTS bodova propisuju se statutom visokoškolske ustanove, odnosno sporazumom visokoškolskih ustanova.
(4) Zbir od 60 ECTS bodova odgovara prosječnom ukupnom angažovanju studenta u obimu 40-časovne radne sedmice tokom jedne školske godine.
(5) Ukupno angažovanje studenta sastoji se od nastave u obliku predavanja, vježbi, praktikuma, seminara i drugo, samostalnog rada, kolokvija, ispita, izrade završnih radova, dobrovoljnog rada u lokalnoj zajednici i ostalih vidova angažovanja.

Član 78
(Organizacija studijske godine)

(1) Studijska godina se organizuje u dva semestra: zimski i ljetni.

(2) Nastava u toku semestra traje 15 sedmica.
(3) Nastavnim planom studija u prvom i drugom ciklusu utvrđuje se najmanje 20, a najviše 25 časova nastave sedmično.
(4) Nastava pojedinačnih predmeta po pravilu se organizuje i izvodi u toku jednog semestra, a najduže u toku dva semestra.

Član 79
(Organizacija nastave)

(1) Nastava se realizuje i izvodi prema utvrđenom rasporedu sati.
(2) Visokoškolska ustanova, odnosno njene organizacione jedinice su obavezne objaviti raspored sati iz stava 1 ovog člana, najkasnije deset dana prije početka realizacije nastave.
(3) Raspored sati sadrži: naziv nastavnog programa, oznaku studijske godine, naziv predmeta, vrijeme s naznakom dana sata održavanja nastave, mjesto održavanja nastave, imena nastavnog osoblja koje izvodi nastavu i druga uputstva o nastavi.

Član 80
(Obaveze akademskog osoblja)

(1) Akademsko osoblje je obavezno ličnim prisustvom i angažmanom u potpunosti realizovati utvrđeni plan i program iz nastavnog predmeta za koji je izabrano, odnosno angažovano.
(2) Izuzetno, iz opravdanih razloga, izabrano akademsko lice u realizaciji nastavnog plana i programa iz stava 1 ovog člana može, uz prethodnu pismenu saglasnost dekana, zamijeniti druga adekvatna akademska lica koja predloži predmetni nastavnik.
(3) Fond sati koji se realizuje na način i pod uslovima iz stava 2 ovog člana ne može prelaziti 30% od ukupno predviđenog fonda sati za nastavni predmet u toku studijske godine.
(4) Visokoškolska ustanova je obavezna svojim statutom utvrditi metode za praćenje izvršavanja obaveza iz stavova 1 i 2 ovog člana od strane akademskog osoblja.

Član 81
(Plan rada)

(1) Predmetni nastavnik obavezan je informisati studente o ciljevima, sadržaju i metodama realizacije nastave iz nastavnog predmeta, kao i o metodama i kriterijima praćenja njihovog rada, provjere znanja i ocjenjivanja.
(2) Zadaci predviđeni za individualni rad studenta kao što su seminarski radovi, projekti, referati, zadaće i drugi oblici realizacije studijskih obaveza se ravnomjerno raspoređuju u toku semestra, odnosno studijske godine.
(3) Ukupni obim zadataka iz stava 2 ovog člana se usklađuje s opterećenjem predviđenim na predmetu, saglasno ECTS-u.
(4) Predmetni nastavnik je u skladu s obavezama utvrđenim nastavnim planom i programom odgovaran za izvođenje svih oblika nastave: predavanja, vježbi, seminara, praktičnog rada, kao i za praćenje aktivnosti studenata i provjeru njihovog znanja.

Član 82
(Vrednovanje znanja studenata)

Uspjeh studenta na ispitu i drugim oblicima provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS sistemom kako slijedi:

a) 10 ili A, izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 ili B, iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 ili C, prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 ili D, općenito dobar, ali sa značajnijim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 ili E, zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;

f) 5 ili F, FX, ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

Član 83
(Oblici provjere znanja)

(1) Uspješnost studenata u savladavanju pojedinog nastavnog predmeta kontinuirano se prati tokom nastave, na način predviđen nastavnim planom i programom, odnosno studijskim programom i izražava u bodovima.
(2) Oblici provjere znanja mogu biti pismeni, usmeni i praktični.
(3) Općim aktom visokoškolske ustanove uređuje se način polaganja ispita i ocjenjivanja studenata, način i rokovi objavljivanja rezultata ispita kao i način i postupak prigovaranja na dobijenu ocjenu i postupak polaganja ispita pred komisijom po zahtjevu studenta.

Član 84
(Postupak provjere znanja i ocjenjivanja)

(1) Rad studenta prati se i ocjenjuje kontinuirano u toku semestra, odnosno studijske godine.
(2) Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena.
(3) U strukturi ukupnog broja bodova najmanje 50% bodova se obavezno predviđa za aktivnosti i provjere znanja u toku semestra.
(4) Završni ispit se u strukturi ukupnog broja bodova može vrednovati s najviše 50% bodova.
(5) Visokoškolska ustanova obavezna je u svakom semestru organizovati nastavu „u učionici“ za studente koji studiraju učenjem na daljinu i o tome voditi urednu evidenciju, a što se detaljnije reguliše aktom visokoškolske ustanove.
(6) Studenti koji studiraju na daljinu obavezni su prisustvovati oblicima provjere znanja kako je to predviđeno izvedbenim planovima nastave na visokoškolskoj ustanovi, što se detaljnije reguliše aktom visokoškolske ustanove.

Član 85
(Završni ispit)

(1) Po završetku semestra, u skladu s nastavnim planom i programom, obavlja se završni ispit.
(2) Studenti koji ne polože završni ispit mogu polagati popravni ispit iz predmeta koji nisu položili, najranije četiri sedmice nakon polaganja završnog ispita u semestru.
(3) Između završnog i popravnog ispitnog roka nastavno osoblje, u konsultacijama sa studentima, pomaže studentima da se pripreme za popravni ispit.
(4) Visokoškolska ustanova organizuje i dodatni popravni ispitni rok u prvoj polovini mjeseca septembra za predmete zimskog i ljetnog semestra tekuće akademske godine.

Član 86
(Polaganje ispita)

(1) Ispit se polaže u sjedištu visokoškolske ustanove, odnosno u objektima navedenim u dozvoli za rad.
(2) Izuzetno, visokoškolska ustanova može organizovati polaganje ispita van sjedišta samo ako se radi o ispitu iz predmeta čiji karakter to zahtijeva.
(3) Ispit i svi oblici provjere znanja su javni.
(4) Visokoškolska ustanova je obavezna organizovati termine polaganja ispita tako da se studentu omogući da ne mora polagati više od jednog ispita u istom danu.
(5) Pismeni radovi studenata čuvaju se do kraja akademske godine.

Član 87
(Dobrovoljni rad)

(1) Dobrovoljni rad je rad studenata bez naknade, koji organizuje visokoškolska ustanova na projektima od značaja za lokalnu zajednicu i koji se vrednuju u sistemu visokog obrazovanja.
(2) Uslovi, način organizovanja i vrednovanja dobrovoljnog rada uređuju se općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 88
(Prelazak u narednu studijsku godinu)

(1) Student može prenijeti u narednu godinu studija unutar jednog ciklusa studija najviše šest ECTS studijskih bodova-kredita, ili najviše jedan nepoloženi predmet, ukoliko on nosi više od šest ECTS studijskih bodova-kredita, pod uslovom da nepoloženi predmet koji se prenosi u narednu studijsku godinu nije preduslov za slušanje drugog predmeta u narednoj studijskoj godini.
(2) Student koji obnavlja studijsku godinu obavezan je ponovo prisustvovati realizaciji nastave iz predmeta koje nije položio.
(3) Predmeti iz stava 1 ovog člana utvrđeni su nastavnim programom i pravilima studiranja.

Član 89
(Ovjera semestra i studijske godine)

(1) Ovjera semestra i studijske godine obavezna je za sve studente.
(2) Na osnovu ovjerenog semestra i studijske godine utvrđuje se broj ECTS studijskih bodova-kredita, koje je student postigao.

Član 90
(Završni rad)

(1) Studijskim programom prvog ciklusa može biti predviđen završni rad tzv. diplomski rad.
(2) Studijski program drugog ciklusa obavezno sadrži završni rad tzv. magistarski rad.
(3) Izuzetno student može da pređe na studijski program trećeg ciklusa bez izrade magistarskog rada, pod uslovima utvrđenim statutom univerziteta.
(4) Studijski program trećeg ciklusa sadrži završni rad, tzv. doktorski rad, koji obimom ne može biti manji od 120 ECTS studijskih bodova-kredita.
(5) Broj bodova kojima se iskazuje završni rad, odnosno završni dio studijskog programa ulazi u ukupan broj bodova potrebnih za završetak studija.
(6) Način i postupak odobravanja teme, formiranje komisije i odbrane završnog rada, uređuje se statutom ili drugim općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 91
(Izbor teme završnog rada)

(1) Tema završnog rada je obavezno iz oblasti studijskog programa.
(2) Student predlaže mentora iz reda nastavnika koji mu je, kada prihvati dužnost mentora, obavezan pružiti stručnu pomoć u postupku izrade završnog rada.
(3) Temu završnog rada predlaže mentor.
(4) Studentu se može odobriti i tema završnog rada koju samostalno predloži, uz pismenu saglasnost mentora.
(5) Iz razloga multidisciplinarnosti teme završnog rada drugog i trećeg ciklusa studija, studentu se može odrediti dva ili više komentora.

(6) U slučaju duže bolesti ili smrti mentora, odnosno objektivne nemogućnosti uspješne saradnje s mentorom, kandidat ima pravo na zamjenu mentora, odnosno teme završnog rada i to najkasnije u roku od 90 dana od dana saznanja za okolnosti iz ovog stava koje iniciraju zamjenu teme, odnosno mentora.

Član 92
(Odbrana završnog rada)

(1) Odbrana završnog rada sastoji se od usmenog izlaganja rezultata rada i obrazloženja izdvojenih zaključaka, kao i od prezentacije eventualnog praktičnog rada i odgovora na pitanja članova komisije u vezi s rezultatima i zaključcima rada.
(2) Ako student ne zadovolji na odbrani završnog rada, ima još jednom pravo na odbranu istog završnog rada ili da zatraži da mu se odobri izbor nove teme, što se preciznije uređuje pravilima studiranja.
(3) Završni rad u okviru prvog ciklusa studija i njegova odbrana ocjenjuju se jedinstvenom ocjenom od 10 ili A do 5 ili F,FX.
(4) Ocjena se donosi većinom glasova članova komisije.
(5) Odbrana završnog rada je javna.

Član 93
(Akademska titula, naučno i stručno zvanje)

(1) Završetkom svakog ciklusa studija stiče se pravo na određenu akademsku titulu, odnosno naučno i stručno zvanje, u skladu s Pravilnikom o korištenju akademskih titula, te sticanju naučnih i stručnih zvanja, u skladu s Okvirnim zakonom, kao i druga prava u skladu s posebnim propisima.
(2) U slučaju nedonošenja Pravilnika iz stava 1 ovog člana, Vlada može donijeti pravilnik kojim se uređuje ova oblast a koji važi do dana donošenja Pravilnika na državnom nivou.

Član 94
(Završetak ciklusa studija)

Studij određenog ciklusa smatra se uspješno završenim ako je student položio sve ispite i odbranio završni rad ukoliko je predviđen studijskim programom tog ciklusa studija.

Član 95
(Dodjela diploma)

(1) Visokoškolska ustanova je ovlaštena da organizuje cikluse studija i dodjeljuje diplome za koje je licencirana i akreditovana.
(2) Po završetku svakog ciklusa studija studentu se izdaje diploma kojom se potvrđuje da je student završio određeni ciklus studija i stekao pravo na određenu akademsku titulu odnosno stručno i naučno zvanje.
(3) Uz diplomu, studentu se izdaje i dodatak diplomi za svaki završeni ciklus studija.
(4) Diploma koju izdaje visokoškolska ustanova predstavlja javnu ispravu.
(5) Do izdavanja diplome studentu se izdaje uvjerenje o diplomiranju kao javna isprava, kojom se potvrđuje da je student ispunio uslove za sticanje zvanja iz ciklusa studija koji je završio.
(6) Uvjerenje o diplomiranju izdaje se u roku od sedam dana od dana završetka ciklusa studija i važi do izdavanja dokumenata iz stavova 2 i 3 ovog člana.
(7) Uslovi, način i postupak dodjele, odnosno oduzimanja i poništavanja diplome po završenom ciklusu studija propisuju se zakonom i utvrđuju statutom visokoškolske ustanove.

Član 96
(Sadržaj i izgled diplome)

(1) Diploma i dodatak diplomi obavezno sadrži osnovne informacije o završenom ciklusu studija, stečenom zvanju, odnosno tituli i ostvarenom uspjehu studenta u toku studija.

(2) Diploma i dodatak diplomi se štampaju na jednom od jezika koji su u zvaničnoj upotrebi u BiH na osnovu zahtjeva kandidata, a visokoškolska ustanova može štampati diplome i na nekom od stranih jezika, što se bliže reguliše statutom visokoškolske ustanove.
(3) Diplomu i dodatak diplomi potpisuju rektor i rukovodilac organizacione jedinice, odnosno direktor visoke škole.

Član 97
(Certifikati)

(1) Visokoškolska ustanova je ovlaštena izdavati certifikate nakon završetka necikličnih vidova obrazovanja u skladu s odlukom senata visokoškolske ustanove i s programima svih oblika edukacije koji se izvode u okviru programa cjeloživotnog učenja.
(2) Edukacija iz stava 1 ovog člana realizuje se na visokoškolskoj ustanovi, odnosno organizacionoj jedinici koja je matična za određenu oblast.
(3) Certifikati izdati nakon završetka necikličnih vidova obrazovanja služe kao dokaz osposobljenosti kandidata za vršenje, odnosno obavljanje određenih poslova i ne predstavljaju ekvivalent diplomi koju izdaje visokoškolska ustanova.

Član 98
(Počasni doktorat)

(1) Univerzitet može dodijeliti počasni doktorat tzv. honoris causa, istaknutim naučnim i javnim osobama iz zemlje i inostranstva za izuzetne doprinose u pojedinim područjima naučnog, naučnonastavnog, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, kao i za izuzetne doprinose u duhovnom i materijalnom razvoju i djelovanju na promociji mira, tolerancije i humanosti.
(2) Postupak dodjele i oduzimanja počasnog doktorata utvrđuje se općim aktom univerziteta.

DIO DESETI - STUDENTI

Član 99
(Upis studenata)

(1) Na akreditovane studijske programe mogu se upisati kandidati pod uslovima utvrđenim zakonom i općim aktom visokoškolske ustanove.
(2) Studenti ostvaruju prava i izvršavaju obaveze u toku studija u skladu sa zakonom, statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.
(3) Student se upisuje u javnu visokoškolsku ustanovu u statusu lica koje se finansira iz budžeta ili studenta koji se sam finansira.

Član 100
(Indeks)

(1) Lice koje se upiše na studijske programe, stiče status studenta i visokoškolska ustanova mu izdaje indeks.
(2) Sadržaj indeksa utvrđuje šef Odjeljenja.
(3) Oblik indeksa utvrđuje visokoškolska ustanova.

Član 101
(Ugovor)

(1) Studenti koji su primljeni i upisani u visokoškolsku ustanovu stupaju u ugovorni odnos s tom ustanovom.
(2) Visokoškolska ustanova i student zaključuju ugovor u pismenoj formi.
(3) Sadržaj ugovora utvrđuje šef Odjeljenja.

Član 102
(Upisna politika)

(1) Upisnom politikom definišu se uslovi, procedure i kriteriji za prijem studenata svih studijskih ciklusa na visokoškolsku ustanovu.
(2) Na osnovu upisne politike visokoškolska ustanova dužna je:
a) propisati pravila i procedure za prijem i upis studenata na osnovu kriterija koji obezbjeđuju transparentne i jasno definisane uslove za upis;
b) osigurati promotivni materijal sa relevantnim sadržajem, tačnim podacima koji se odnose na vrijeme upisa, koji je dostupan zainteresovanim kandidatima;
c) osigurati transparentnost procedura selekcije kandidata za upis, pažljivo i efikasno provođenje istih, vodeći računa o povjerljivosti podataka o studentima;
d) osigurati da potencijalni kandidati budu obaviješteni o svim informacijama relevantnim za prijem i upis;
e) osigurati da odabrani studenti budu obaviješteni o svim značajnijim promjenama od vremena kada je objavljen konkurs za upis, kao i da studenti budu obaviješteni o svim opcijama koje imaju na raspolaganju u datim okolnostima;
f) upoznati studente koji su uspješno prošli prijemne procedure o pravilima upisa, mogućnostima koje se pružaju studentima kao podrška učenju ili poboljšanju studentskog standarda.

Član 103
(Kriteriji za odabir kandidata)

(1) Upis na studij obavlja se na osnovu javnog konkursa, koji sadrži: uslove za upis, broj mjesta za upis, postupak, podatke o ispravama koje se podnose i rokovima za podnošenje prijava.
(2) Visokoškolska ustanova utvrđuje postupak odabira kandidata i kriterije na osnovu kojih se vrši klasifikacija i odabir kandidata za upis.
(3) Za upis na studijske programe pojedinih vrsta i vidova studija mogu se uvesti dodatni uslovi, u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.
(4) Kandidat za upis na studij prvog ciklusa polaže prijemni ispit ili ispit za provjeru sklonosti i sposobnosti, u skladu s općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 104
(Pravo upisa u drugi i treći ciklus studija)

Student ima pravo upisa na drugi i treći ciklus studija, u skladu s rezultatima postignutim na prethodnom, odnosno prethodnim ciklusima studija, te u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Član 105
(Upis stranih državljana i lica bez državljanstva)

Strani državljanin i lice bez državljanstva može se upisati na studijske programe pod istim uslovima kao i domaći državljanin, u skladu s ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Član 106
(Prava studenata)

(1) Studenti imaju pravo na:
a) kvalitetno školovanje i objektivno ocjenjivanje;

b) konsultacije i mentorski rad;
c) prisustvovanje svim predavanjima, seminarima i drugim oblicima nastave organizovanim u okviru njihovih predmeta u skladu sa njihovim statusom i u zavisnosti od mogućnosti i drugih oblika organizovane nastave;
d) završetak studija u kraćem roku;
e) izjašnjavanje o kvalitetu nastave i kvalitetu rada nastavnika;
f) prigovor u slučaju povrede studentskih prava utvrđenih zakonom, statutom ili drugim općim aktom visokoškolske ustanove;
g) korištenje biblioteke, računarske opreme i drugih usluga za studente;
h) učestvovanje na izborima za studentska mjesta u studentskim predstavničkim tijelima i drugim organima ustanovljenim u skladu sa statutom visokoškolske ustanove;
i) blagovremeno i tačno informisanje o svim pitanjima koja se odnose na studije;
j) samoorganizovanje i izražavanje vlastitog mišljenja;
k) ravnopravnost u pogledu uslova studija i tretmana u visokoškolskoj ustanovi kao i na povlastice koje nosi status studenta;
l) različitost i zaštitu od diskriminacije;
m) priznavanje i prijenos bodova između visokoškolskih ustanova u BiH;
n) druga prava utvrđena statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.

(2) Visokoškolska ustanova je dužna organizovati studentske i druge službe na način ažurnog, stručnog i kvalitetnog pružanja usluga studentima i dostupnosti istih u toku radnog vremena visokoškolske ustanove.

(3) Način ostvarivanja prava studenata bliže se uređuje statutom i drugim općim aktom.

Član 107
(Obaveze studenata)

Studenti imaju obavezu:
a) pridržavati se pravila koje je propisala visokoškolska ustanova;
b) ispunjavati nastavne i druge obaveze studenta;
c) ukazivati dužno poštovanje prema pravima osoblja i drugih studenata u visokoškolskoj ustanovi;
d) ukazivati dužnu i punu pažnju svom studiju i učestvovati u akademskim aktivnostima.

Član 108
(Sadržaj Statuta u odnosu na studente)

Statut visokoškolske ustanove obavezno sadrži odredbe koje:
a) osiguravaju slobodu studenata da, u skladu sa zakonom, ispituju i testiraju primljena znanja i da nude nove ideje i kontroverzna i nepopularna mišljenja, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka svog statusa ili bilo koje druge privilegije koju eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživaju;
b) osiguravaju, u skladu sa zakonom, slobodu govora, organizovanja i okupljanja studenata;
c) štite studente od diskriminacije prema bilo kom osnovu kao što je spol, rasa, seksualna orijentacija, bračni status, boja kože, izgled, vjera, jezik, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno porijeklo, povezanost s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status;
d) pružaju pravične i nepristrane mehanizme rješavanja pitanja disciplinske odgovornosti studenata.

Član 109
(Disciplinska odgovornost studenta)

(1) Student odgovara za povredu obaveze koja je u vrijeme izvršenja bila utvrđena općim aktom visokoškolske ustanove.

(2) Za težu povredu obaveze studentu se može izreći i mjera isključenja sa studija na visokoškolskoj ustanovi.

(3) Općim aktom visokoškolske ustanove utvrđuju se teže i lakše povrede obaveze, mjere, disciplinski organi i postupak za utvrđivanje odgovornosti studenta.

Član 110
(Pravo na sudsku zaštitu)

Studenti imaju pravo pred nadležnim sudom osporiti sve konačne odluke visokoškolske ustanove, koje se na njih odnose.

Član 111
(Osiguranje adekvatnih uslova osobama s posebnim potrebama)

Osnivač i visokoškolska ustanova dužni su osigurati adekvatne uslove za pristup studiju, studiranje i rad osoba s posebnim potrebama.

Član 112
(Mirovanje prava i obaveza studenta)

(1) Prava i obaveze studenta miruju u slučajevima utvrđenim zakonom i statutom visokoškolske ustanove.
(2) Samo u izuzetnim slučajevima visokoškolska ustanova može na zahtjev studenta odobriti da mu iz opravdanih razloga određeno vrijeme, a najduže godinu dana, miruju prava i obaveze.
(3) Pod opravdanim razlozima iz stava 2 ovog člana podrazumijevaju se slučajevi:
a) teške bolesti zbog koje student nije mogao pohađati nastavu i polagati ispite;
b) porodiljskog odsustva;
c) utvrđeni statutom ili drugim općim aktom visokoškolske ustanove.
(4) Postojanje opravdanih razloga iz stava 3 ovog člana student dokazuje aktom koji izdaje nadležna zdravstvena ili druga ustanova relevantna za svaki konkretni slučaj, a dostavlja se rukovodiocu organizacione jedinice.
(5) Rukovodilac organizacione jedinice donosi odluku o zahtjevu iz stava 2 ovog člana, zadržavajući pravo na provjeru opravdanosti razloga iz stava 3 ovog člana.
(6) Student kojem ne miruju prava i obaveze, a koji ne upiše narednu, odnosno ne obnovi upis u istu studijsku godinu izjednačava se sa studentom koji se ispisao s visokoškolske ustanove.

Član 113
(Prestanak statusa studenta)

(1) Status studenta prestaje završetkom studijskog programa i dobijanjem stepena za koji se školuje, ispisom iz visokoškolske ustanove prije završetka studija, odnosno kada student ne upiše narednu godinu studija, ne obnovi upis u istu godinu u propisanom roku, a ne miruju mu prava i obaveze studenta.
(2) Status redovnog studenta prestaje:
a) ako visokoškolska ustanova redovnom studentu izrekne disciplinsku mjeru prestanka statusa redovnog studenta u postupku utvrđenim općim aktom visokoškolske ustanove;
b) kada redovni student dva puta obnovi istu studijsku godinu i ne stekne uslove za upis u višu godinu studija.

Član 114
(Primjena Zakona o upravnom postupku)

Visokoškolska ustanova postupa u skladu sa Zakonom o upravnom postupku u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine kada rješava o pojedinačnim pravima i obavezama studenta kao što su:
a) upis kandidata u prvu godinu studija;
b) upis studenata u narednu godinu studija;
c) pravo studenata na izdavanje diplome;

d) mjera isključenja;
e) obaveza plaćanja troškova studija;
f) drugi slučaj propisan zakonom.

Član 115
(Studentski predstavnički organ)

(1) Studenti svoje interese ostvaruju organizovani kroz studentski predstavnički organ.
(2) Studentski predstavnički organ univerziteta čine izabrani predstavnici studenata fakulteta, visokih škola kao organizacionih jedinica univerziteta i akademija univerziteta iz sva tri studijska ciklusa.
(3) Studentski predstavnički organ visoke škole kao visokoškolske ustanove čine predstavnici studenata iz svih odsjeka i svih studijskih godina.
(4) Statut ili drugi akt visokoškolske ustanove obavezno sadrži odredbe o načinu, izboru i broju članova studentskog predstavničkog organa.
(5) Studentski predstavnički organ radi po principu reprezentativnosti, na način da se osigura adekvatno proporcionalno zastupanje studenata u skladu sa stavovima 2 i 3 ovog člana.

Član 116
(Izbor i razrješenje studentskih predstavnika)

(1) Studentske predstavnike u organe visokoškolske ustanove bira i razrješava studentski predstavnički organ.
(2) Studentski predstavnički organ zastupa interese studenata i daje doprinos društvenim, kulturnim, akademskim ili fizičko-rekreativnim potrebama studenata na osnovu demokratskih principa u skladu sa zakonom.
(3) Studentski predstavnički organ može osnovati ili pristupiti asocijaciji studentskih predstavničkih organa u BiH, putem kojih se ostvaruje članstvo u međunarodnim organizacijama i asocijacijama studenata.

Član 117
(Uređivanje rada studentskog predstavničkog organa)

(1) Studentski predstavnički organ donosi poslovnik o radu, kojim se uređuje način rada studentskog predstavničkog organa.
(2) Studenti obavezno učestvuju u donošenju akata kojim se uređuje rad studentskog predstavničkog organa i druga pitanja koja se tiču prava, obaveza i odgovornosti studenata.

DIO JEDANAESTI - AKADEMSKO OSOBLJE

Član 118
(Prava i obaveze akademskog osoblja)

(1) Visokoškolska ustanova svojim statutom ili drugim općim aktom utvrđuje da akademsko osoblje uživa slobodu, unutar zakona, da ispituje i testira primljeno znanje i da nudi nove ideje i kontroverzna ili nepopularna mišljenja, a da se time ne izlaže opasnosti od gubitka zaposlenja ili bilo koje druge privilegije koju eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživa.
(2) Pravo akademskog osoblja visokoškolskih ustanova na slobodu govora može biti ograničeno samo zakonom.

(3) Akademsko osoblje visokoškolske ustanove ima pravo da objavljuje rezultate svog istraživačkog rada, u skladu s pravilima koje visokoškolska ustanova ima u vezi s korištenjem prava na intelektualnu svojinu, poštujući prava autora, visokoškolske ustanove i trećih lica.
(4) Statut visokoškolske ustanove kao uslov za akreditaciju sadrži i odredbe koje:
a) osiguravaju osoblju slobodu organizovanja i okupljanja u skladu sa zakonom;
b) štite osoblje od diskriminacije prema bilo kojem osnovu, kao što su spol, rasa, seksualna orijentacija, bračni status, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno porijeklo, povezanost s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status.
(5) Nastavnici i saradnici dužni su redovno izvršavati nastavne i druge obaveze u skladu s općim aktima visokoškolske ustanove te ispunjavati obaveze u odnosu na naučni, umjetnički i stručni rad koji obavljaju, u skladu s kriterijima za visoko obrazovanje.

Član 119
(Dodjela akademskih zvanja)

(1) Visokoškolska ustanova dodjeljuje akademska zvanja, koja mogu biti naučnonastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i umjetnička.
(2) Univerzitet dodjeljuje naučnonastavna i umjetnička zvanja, i to:
a) redovni profesor;
b) vanredni profesor;
c) docent;
d) lektor;
e) viši asistent;
f) asistent.
(3) Visoka škola dodjeljuje nastavna i umjetnička zvanja, i to:
a) profesor visoke škole;
b) predavač visoke škole;
c) asistent.

Član 120
(Period izbora i statusna pitanja)

(1) Akademsko osoblje na univerzitetu bira se na određeni izborni period i to:
a) asistent na period od četiri godine bez mogućnosti ponovnog izbora;
b) viši asistent na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora isključivo ako postigne stepen trećeg ciklusa studija;
c) lektor na period od pet godina bez mogućnosti ponovnog izbora;
d) docent na period od pet godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora;
e) vanredni profesor na period od šest godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora;
f) redovni profesor trajno.
(2) Redovni profesor zaključuje ugovor o radu na neodređeno vrijeme.
(3) Period na koji se bira akademsko osoblje na visokoj školi je:
a) asistent na period od četiri godine bez mogućnosti ponovnog izbora;
b) predavač visoke škole na period od pet godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora;
c) profesor visoke škole trajno.
(4) Član akademskog osoblja zaključuje ugovor o radu s visokoškolskom ustanovom na period na koji je izabran.
(5) Nakon isteka perioda iz stava 4 ovog člana, visokoškolska ustanova obavezna je zaključiti novi ugovor o radu sa svakim članom akademskog osoblja koji je izabran u isto ili više akademsko zvanje.
(6) Rokovi za izbor u isto ili više znanje akademskog osoblja produžavaju se za vrijeme provedeno na porodiljskom odsustvu, bolovanju dužem od šest mjeseci, javnoj dužnosti ili iz drugih opravdanih razloga, u skladu sa zakonom, a što se preciznije utvrđuje statutom visokoškolske ustanove.

Član 121
(Minimalni uslovi za izbor u naučnonastavna zvanja)

(1) Minimalni uslovi za izbor akademskog osoblja u naučnonastavna zvanja na visokoškolskoj ustanovi su za:
   a) asistenta, odgovarajući univerzitetski stepen sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5;
   b) višeg asistenta, stepen drugog ciklusa studija (magisterij);
   c) lektora, stepen drugog ciklusa studija (magisterij);
   d) docenta, naučni stepen doktora u datoj oblasti, najmanje tri naučna rada objavljena u priznatim publikacijama, pokazane nastavničke sposobnosti;
   e) vanrednog profesora, proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta, najmanje pet naučnih radova objavljenih u priznatim publikacijama, objavljena knjiga i originalni stručni uspjeh kao što je projekt, patent ili originalni metod, sve nakon izbora u zvanje docenta i mentorstvo najmanje jednog kandidata za stepen drugog ciklusa studija;
   f) redovnog profesora, proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora, najmanje dvije objavljene knjige, najmanje osam naučnih radova objavljenih u priznatim publikacijama, sve nakon sticanja zvanja vanrednog profesora i mentorstvo najmanje po jednog kandidata za stepen drugog i trećeg ciklusa studija.

(2) Minimalni uslovi za izbor u naučno-nastavna zvanja propisani su odredbom člana 28 Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Okvirni zakon).

Član 122
(Minimalni uslovi za izbor u umjetničko-nastavna zvanja)

(1) Minimalni uslovi za izbor u umjetničko-nastavna zvanja u koja se bira akademsko osoblje na nastavnim programima na univerzitetu ako je za nastavni predmet od naročitog značaja umjetnički kriterij, su za:

   a) asistenta, završen stepen prvog ciklusa studija, s najmanje 240 ECTS bodova i prosječnom ocjenom 8 ili 3,5;
   b) višeg asistenta, završen stepen drugog ciklusa studija, odnosno stepen prvog ciklusa i javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva;
   c) docenta, završen stepen najmanje prvog ciklusa studija, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva i pokazani rezultati u nastavnom radu;
   d) vanrednog profesora, završen stepen najmanje prvog ciklusa studija, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva, priznanja za uspješno djelovanje u odgovarajućoj oblasti umjetnosti i pokazani rezultati u nastavnom radu;
   e) redovnog profesora, završen stepen najmanje prvog ciklusa studija, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva koji su značajno doprinijeli razvoju kulture, umjetnosti i podizanju nastavnog i umjetničkog kadra.

(2) Minimalni uslovi za izbor u umjetničko-nastavna zvanja propisani su odredbom člana 29 Okvirnog zakona.

Član 123
(Minimalni uslovi za izbor u nastavna zvanja na visokoj školi)

(1) Minimalni uslovi za izbor u nastavna zvanja na visokoj školi su za:
   a) asistenta, završen stepen prvog ciklusa studija, s najmanjom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5;
   b) predavača visoke škole, završen stepen drugog ciklusa studija i pokazana nastavna sposobnost;
   c) profesora visoke škole, završen stepen trećeg ciklusa studija i pokazana nastavna sposobnost.

(2) Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koja imaju zvanje redovnog profesora, vanrednog profesora i docenta, a koja su birana na univerzitetu.

(3) Minimalni uslovi za izbor u nastavna zvanja na visokoj školi propisani su odredbom člana 30 Okvirnog zakona.

Član 124
(Minimalni uslovi za izbor u umjetnička zvanja na visokoj školi)

(1) Minimalni uslovi za izbor u umjetnička zvanja na visokoj školi su za:
a) asistenta, završen stepen prvog ciklusa studija, s najmanjom prosječnom ocjenom 8 ili 3,5;
b) predavača visoke škole, završen stepen najmanje prvog ciklusa studija, javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost;
c) profesora visoke škole, završen stepen najmanje prvog ciklusa studija, istaknuti javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost.

(2) Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koja imaju izbor na umjetničko-nastavnim predmetima na univerzitetima.

(3) Minimalni uslovi za izbor u umjetnička zvanja na visokoj školi propisani su odredbom člana 31 Okvirnog zakona.

Član 125
(Utvrđivanje sadržaja pojmova)

Sadržaj pojmova: naučni rad, priznata publikacija, originalni stručni uspjeh, projekt, patent i originalni metod, priznanje za uspješno djelovanje u odgovarajućoj oblasti umjetnosti, pokazani rezultati u nastavnom radu, značajan doprinos razvoju kulture i umjetnosti, preciznije se utvrđuje statutom visokoškolske ustanove.

Član 126
(Registar publikacija)

(1) Senat visokoškolske ustanove dužan je najkasnije u roku od dva mjeseca od dana usvajanja statuta uspostaviti registar priznatih domaćih i međunarodnih publikacija, a radovi objavljeni u njima smatraju se relevantnim za postupak izbora u akademska zvanja.

(2) Način upisa publikacija u registar iz stava 1 ovog člana preciznije se određuje statutom visokoškolske ustanove.

(3) Registar iz stava 1 ovog člana visokoškolska ustanova je obavezna dostaviti Odjeljenju u roku od trideset dana od dana uspostavljanja Registra.

Član 127
(Vrednovanje prilikom izbora u isto ili više zvanje)

Prilikom izbora u isto ili više zvanje uzimaju se u obzir samo objavljeni radovi, knjige i rezultati vlastitih istraživanja u primjeni, projekti, te mentorstva, odnosno javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva, odnosno rezultati ostvareni u radu akademskog osoblja nakon izvršenog posljednjeg izbora u zvanje.

Član 128
(Kriterij za izbor u akademska zvanja)

(1) Izbor akademskog osoblja u akademska zvanja (u daljnjem tekstu: izbor u zvanja) vrši se u svim slučajevima javnim konkursom, u skladu s kriterijima propisanim ovim zakonom, utvrđen statutom visokoškolske ustanove i općeprihvaćenim standardima u datoj struci.

(2) Opšteprihvaćeni standardi i kriteriji za izbor u zvanja detaljnije se razrađuju pravilnikom koji donosi šef Odjeljenja.

Član 129
(Javni konkurs za izbor u zvanje, zasnivanje radnog odnosa i radni angažman)

(1) Izbor u zvanja vrši se javnim konkursom koji objavljuje organ visokoškolske ustanove utvrđen statutom, a na osnovu odluke kojom se utvrđuje potreba za akademskim osobljem od strane naučnonastavnog, odnosno umjetničko-nastavnog vijeća organizacione jedinice, odnosno naučnog vijeća instituta (u daljnjem tekstu: vijeće), odnosno senata visoke škole.
(2) Konkurs za izbor u isto ili više zvanje člana akademskog osoblja visokoškolska ustanova obavezno raspisuje i isti mora biti okončan u onoj studijskoj godini u kojoj ističe prethodni izbor.
(3) Konkurs iz stavova 1 i 2 ovog člana obavezno se raspisuje za izbor u sva zvanja, a objavljuje se u najmanje tri dnevna lista i na web–stranici organizacione jedinice, odnosno visokoškolske ustanove.
(4) Ako se na osnovu javnog konkursa iz stava 3 ovog člana ne izvrši izbor u zvanje, vijeće organizacione jedinice može donijeti odluku da u toku studijske godine za potrebe realizacije nastavnonaučnog procesa, bez zasnivanja radnog odnosa, angažuje člana akademskog osoblja s druge organizacione jedinice, odnosno druge domaće ili strane visokoškolske ustanove ili profesora emeritusa.
(5) U cilju upoznavanja studenata s određenim naučnim odnosno umjetničkim dostignućima, s primjenom naučnih rezultata u praksi, praktičnim radom i drugim vidovima stručnog usavršavanja ili u cilju izvođenja pojedinih specifičnih predavanja, vježbi, seminara i drugih oblika rada, organizaciona jedinica može angažovati istaknutog naučnog radnika, umjetnika, odnosno stručnjaka iz prakse uz obavezni primjereni nadzor predmetnog nastavnika ili prodekana za nastavu.
(6) Angažman lica iz stava 5 ovog člana vrši se na odluke vijeća organizacione jedinice bez zasnivanja radnog odnosa i bez provođenja izbora u akademsko zvanje, i to u obimu do 30% planiranih nastavnih sati na predmetu.

Član 130
(Komisija za izbor)

(1) Za pripremanje prijedloga za izbor u zvanja, vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove imenuje komisiju od tri ili pet članova iz reda nastavnika u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se kandidat bira.
(2) Za pripremanje prijedloga za izbor u zvanja asistenta, višeg asistenta i lektora, vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove imenuje komisiju od tri člana iz reda nastavnika.
(3) Većina članova komisije mora biti iz uže, a ostali članovi mogu biti iz srodne naučne, odnosno umjetničke oblasti za koju se kandidat bira.
(4) Kandidat iz stava 1 ovog člana koji nije ranije samostalno izvodio nastavu u visokoškolskoj ustanovi obavezan je da pred studentima i komisijom iz stava 1 ovog člana održi pristupno predavanje iz nastavnog predmeta, odnosno uže naučne, odnosno umjetničke oblasti za koju je konkurisao.
(5) Komisija iz stava 1 ovog člana u postupku izbora kandidata ocjenjuje uspješnost pristupnog predavanja uzimajući u obzir rezultate evaluacije predavanja od strane studenata iz stava 4 ovog člana.
(6) Visokoškolska ustanova dužna je da na javan i transparentan način oglasi vrijeme održavanja predavanja iz stava 4 ovog člana.
(7) Statutom visokoškolske ustanove preciznije se uređuju teme propisane ovim članom.

Član 131
(Izvještaj i prijedlog komisije)

(1) Komisija iz člana 130 ovog zakona obavezna je izvještaj s prijedlogom za izbor u zvanja dostaviti vijeću organizacione jedinice u skladu s tekstom raspisanog konkursa i aktom o imenovanju komisije.

(2) Komisija iz stava 1 ovog člana utvrđuje prijedlog većinom glasova, s tim da svaki član komisije ima pravo da izdvoji i obrazloži svoje mišljenje.

Član 132
(Donošenje odluke o izboru)

(1) Vijeće organizacione jedinice utvrđuje prijedlog odluke o izboru u zvanja većinom glasova od ukupnog broja članova s tim da članovi vijeća prilikom glasanja ne mogu biti suzdržani.
(2) Vijeće organizacione jedinice može, ukoliko to ocijeni potrebnim, zatražiti od komisije iz člana 130 ovog zakona dopunu izvještaja ili dodatna pojašnjenja u vezi sa izvještajem.
(3) Na osnovu prijedloga odluke iz stava 1 ovog člana senat visokoškolske ustanove donosi odluku o izboru u zvanje.
(4) Odluka iz stava 3 ovog člana donosi se većinom glasova od ukupnog broja članova senata, a članovi senata prilikom glasanja ne mogu biti suzdržani.
(5) Odluka senata o izboru iz stava 4 ovog člana je konačna i protiv nje nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema odluke.
(6) Procedura izbora u nastavna i umjetnička zvanja na visokoj školi provodi se na način i po postupku utvrđenom za izbor akademskog osoblja u zvanje na univerzitetu.

Član 133
(Pravo pristupa informacijama)

Na zahtjev kandidata koji učestvuje u postupku izbora u zvanje, visokoškolska ustanova je obavezna osigurati pristup informacijama u vezi s postupkom izbora.

Član 134
(Izbor člana akademskog osoblja)

(1) Član akademskog osoblja se bira za užu naučnu, odnosno užu umjetničku oblast ili za nastavni predmet.
(2) Visokoškolska ustanova obavezna je donijeti odluku o utvrđivanju užih naučnih, odnosno umjetničkih oblasti kao i predmeta koji pripadaju ovim oblastima.
(3) Visokoškolska ustanova je obavezna Odjeljenju dostaviti odluku iz stava 2 ovog člana i Odjeljenje kontinuirano obavještavati o izmjenama navedene odluke.

Član 135
(Prava i obaveze u vezi sa izborom u zvanje)

(1) Kada član akademskog osoblja nakon isteka izbornog perioda iz člana 129 stava 2 ne bude izabran u isto ili više zvanje, visokoškolska ustanova ne može sa njim zaključiti ugovor o radu i obavezna je odmah raspisati javni konkurs u skladu sa zakonom.
(2) U slučaju da kandidat pri izboru u zvanja iz objektivnih razloga nije mogao ispuniti uslov mentorstva za drugi, odnosno treći ciklus studija, uvodi se ekvivalencija, odnosno supstitucija mentorstva sa tri dodatna naučna rada objavljena u priznatim publikacijama, u odnosu na minimalne uslove utvrđene zakonom.
(3) Objektivni razlozi definiraju se statutom visokoškolske ustanove.

Član 136
(Obaveze akademskog osoblja i visokoškolske ustanove)

(1) Članovi akademskog osoblja obavezni su uredno izvršavati nastavne i druge obaveze u skladu sa zakonom, statutom, odnosno drugim općim aktima visokoškolske ustanove, a posebnu pažnju obavezni su posvetiti radu sa studentima i poticanju njihovog samostalnog rada i uključivanja u stručni, naučnoistraživački i umjetnički rad.

(2) Asistent i viši asistent ne mogu samostalno izvoditi predavanja, odnosno ispitivati studente na završnom ispitu.
(3) Članu akademskog osoblja visokoškolska ustanova može odobriti plaćeno odsustvo u trajanju do dva semestra radi izrade magistarskog ili doktorskog rada, naučnog, umjetničkog ili stručnog usavršavanja ili obavljanja aktivnosti od posebnog interesa za visokoškolsku ustanovu a što se preciznije uređuje statutom visokoškolske ustanove.
(4) U vrijeme odsustva člana akademskog osoblja iz razloga navedenih u stavu 3 ovog člana visokoškolska ustanova je obavezna organizovati kontinuirano odvijanje nastave te izvršavanje drugih nastavnih obaveza adekvatnom zamjenom odsutnog člana akademskog osoblja.

Član 137
(Profesor emeritus)

(1) Na prijedlog organizacione jedinice visokoškolska ustanova može penzionisanom redovnom profesoru dodijeliti počasno zvanje profesor emeritus.
(2) Kriteriji i postupak izbora profesora emeritusa se utvrđuju statutom visokoškolske ustanove.
(3) Profesor emeritus može biti angažovan bez zasnivanja radnog odnosa kao mentor pri izradi doktorskih i magistarskih radova, za ocjenu i odbranu istih, kao član komisije za izbor akademskog osoblja, komisije za nostrifikaciju i ekvivalenciju inostranih visokoškolskih diploma, za koordinaciju i rad u naučnoistraživačkim i umjetničkim projektima, za održavanje dijela predavanja unutar predmeta u sva tri ciklusa studija ukoliko ne postoje druga kadrovska rješenja, s tim da ne može voditi predmet u cijelosti, niti samostalno obavljati završni ispit.

Član 138
(Ljekarski pregled)

(1) Svaki zaposlenik visokoškolske ustanove prije početka studijske godine obavezan je obaviti odgovarajući ljekarski pregled u zdravstvenoj ustanovi koju osniva Distrikt i uvjerenje o ljekarskom pregledu dostaviti u visokoškolsku ustanovu, odnosno organizacionu jedinicu kod koje se nalazi njegov personalni dosje.
(2) U visokoškolskoj ustanovi ne može se dozvoliti bilo kakav angažman u nastavnom procesu licu za koje se odgovarajućom medicinskom procedurom utvrdi da je: alkoholičar, ovisnik o narkoticima, kao i lice koje boluje od zarazne ili duševne bolesti.
(3) Statutom visokoškolske ustanove preciznije se definira sadržaj pojma zaraznih bolesti iz stava 2 ovog člana.
(4) Zaposlenik visokoškolske ustanove za kojeg se utvrde zdravstvene anomalije iz stava 2 ovog člana, odmah po utvrđivanju datih činjenica se udaljava iz procesa rada i upućuje na liječenje.
(5) Statutom visokoškolske ustanove preciznije se uređuje postupak prema zaposleniku iz stava 4 ovog člana i njegov daljnji radni status.
(6) Sredstva za obavljanje ljekarskog pregleda iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje visokoškolska ustanova.

Član 139
(Evaluacija rada akademskog osoblja)

(1) Visokoškolska ustanova je obavezna nakon završetka svake studijske godine provoditi postupak evaluacije rada akademskog osoblja, odnosno uspješnosti realizacije nastavnih programa.
(2) Evaluacija rada akademskog osoblja provodi se u skladu sa statutom visokoškolske ustanove, od strane same visokoškolske ustanove i od strane studenata.
(3) Visokoškolske ustanove su obavezne provoditi evaluacionu anketu o radu akademskog osoblja od strane studenata nakon svakog semestra, odnosno nakon završenog ciklusa predavanja za predmet.
(4) Evaluacijom se obavezno ocjenjuju: kvalitet nastave i interaktivnog odnosa student-akademsko osoblje, korektnost u komunikaciji, odnos nastavnog osoblja prema studentu na nastavi i na provjerama

znanja, dostupnost literature na koju nastavno osoblje upućuje studenta, prisutnost predmetnog nastavnika na nastavi, kao i drugi elementi koje svojim statutom utvrdi visokoškolska ustanova.
(5) Visokoškolska ustanova posebnim aktom utvrđuje postupak evaluacije rada akademskog osoblja, sadržaj evaluacionog obrasca, način provođenja evaluacije, kriterije za definisanje ocjene kao i odgovarajuće mjere za akademsko osoblje koje kontinuirano u toku dvije studijske godine bude negativno ocijenjeno od strane visokoškolske ustanove i studenata.
(6) Evaluacija rada akademskog osoblja je dio integralnog procesa uspostave sistema kvaliteta, odnosno samokontrole i unutrašnje ocjene kvaliteta.
(7) Rezultate vrednovanja rada akademskog osoblja visokoškolska ustanova je obavezna analizirati i oni čine sastavni dio personalnog dosjea svakog člana akademskog osoblja.

Član 140
(Zaštita prava akademskog i drugog osoblja)

(1) Zaštita prava akademskog i drugog osoblja na visokoškolskoj ustanovi ostvaruje se u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima visokoškolske ustanove.
(2) U pogledu prava i obaveza iz radnog odnosa akademskog osoblja i zaposlenika u visokoškolskoj ustanovi primjenjuju se odredbe Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 141
(Odgovornost nosilaca funkcije u organima visokoškolske ustanove i akademskog osoblja)

(1) Nosioci funkcija u organima visokoškolske ustanove i članovi akademskog osoblja imaju naglašenu društvenu odgovornost.
(2) Općim aktom visokoškolske ustanove utvrđuju se: teže i lakše povrede obaveza, disciplinski organi, disciplinske mjere i disciplinski postupak protiv lica iz stava 1 ovog člana.
(3) Disciplinski postupak protiv lica iz stava 1 ovog člana može biti pokrenut samo za teže i lakše povrede obaveza koje su prije nego što su počinjene bile utvrđene općim aktom visokoškolske ustanove.
(4) Visokoškolska ustanova je obavezna donijeti rješenje o prestanku radnog odnosa članu akademskog osoblja koji je predao dokumente ili izjave tokom postupka prijave na konkurs, za koje se kasnije utvrdi da su lažni.

DIO DVANAESTI -FINANSIRANJE

Član 142
(Finansiranje visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova se može finansirati samo iz onih izvora koji ne ugrožavaju njenu institucionalnu i akademsku autonomiju i ne ograničavaju njene akademske slobode.
(2) Novčana sredstva dobijena iz budžeta, vlastiti prihodi, naplaćene školarine, i novčana sredstva iz drugih izvora pripadaju visokoškolskoj ustanovi i troše se u skladu sa zakonom, statutom i usvojenim finansijskim planom.
(3) Način finansiranja visokoškolske ustanove uređuje se osnivačkim aktom.
(4) Statutom visokoškolske ustanove precizira se na koji način i u kojoj srazmjeri organizacione jedinice imaju akademska i finansijska ovlaštenja, unutar visokoškolske ustanove i to tako da se precizno vode i odrede prihodi i rashodi svih organizacionih jedinica.
(5) Statutom visokoškolske ustanove mogu se urediti pitanja rada organizacionih jedinica, način i mogućnost nastupa organizacione jedinice na tržištu u okviru njene registrovane djelatnosti, način raspolaganja novčanim sredstvima koja ostvari organizaciona jedinica na tržištu i druga pitanja koja se odnose na raspolaganje tim sredstvima a u skladu s važećim zakonskim propisima.

Član 143
(Naknada za školovanje)

(1) Visokoškolska ustanova stiče prihode iz naknade za školovanje (u daljnjem tekstu: školarina).
(2) Odluku o visini školarine na visokoškolskim ustanovama koje osniva Distrikt, na prijedlog upravnog odbora visokoškolske ustanove utvrđuje Vlada, a za privatne visokoškolske ustanove upravni odbor.
(3) Visokoškolska ustanova dužna je da prije raspisivanja konkursa za upis novih studenata objavi visinu školarine za narednu školsku godinu za sve studijske programe za koje vrši upis.
(4) Školarinom se utvrđuju troškovi studija za jednu školsku godinu, odnosno za sticanje 60 ECTS bodova.
(5) Školarina obuhvata naknadu za usluge koje visokoškolska ustanova pruža studentu na studiju i u okviru studijskog programa.

Član 144
(Finansiranje visokoškolske ustanove iz budžeta)

(1) Visokoškolska ustanova čiji je osnivač ili suosnivač Distrikt ili za koju Distrikt izrazi javni interes može se sufinansirati iz budžeta Distrikta na osnovu kriterija za finansiranje koje na prijedlog Odjeljenja utvrđuje Vlada.
(2) Sufinansiranje visokoškolske ustanove čiji je suosnivač Distrikt ili za koju Distrikt izrazi javni interes reguliše se posebnim ugovorom između Vlade i visokoškolske ustanove.
(3) Na ugovor iz stava 2 ovog člana daje saglasnost Skupština.

Član 145
(Sredstva za sprovođenje studijskih programa)

(1) Sredstvima visokoškolske ustanove iz člana 142 ovog zakona osigurava se sprovođenje odobrenih, odnosno akreditovanih studijskih programa u okviru djelatnosti visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt, kao i za obavljanje naučnoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada koji je u funkciji podizanja kvaliteta nastave.
(2) Sredstvima iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se u visokoškolskoj ustanovi:
a) plate, naknade plata i naknade zaposlenicima u visokoškolskoj ustanovi koju osniva Distrikt, u skladu sa zakonom i drugim propisima;
b) naknade drugim licima koja učestvuju u naučnonastavnom procesu u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i pravilnikom o platama;
c) oprema za rad i stvaranje uslova za studiranje;
d) materijalni troškovi i investiciono održavanje;
e) rad drugih pravnih lica čiji je osnivač visokoškolska ustanova čijom se djelatnošću osigurava cjelovitost i potreban standard sistema visokog obrazovanja;
f) razvoj i ulaganja u ustanovi i podsticanje razvoja nastavnonaučnog i nastavno-umjetničkog rada;
g) rad s nadarenim studentima i međunarodnu saradnju;
h) druge namjene u skladu sa zakonom.
(3) Posebnim propisom utvrđuje se način određivanja plata u visokoškolskoj ustanovi koju osniva Distrikt

(4) Propis iz stava 3 ovog člana donosi upravni odbor visokoškolske ustanove uz prethodnu saglasnost Vlade, u pogledu usaglašenosti sa budžetom i zakonom.

Član 146
(Vlastiti prihodi)

Vlastiti prihodi visokoškolske ustanove koju osniva Distrikt, koji su kao takvi definisani posebnim propisima, raspodjeljuju se na način i u rokovima utvrđenim posebnim propisima, statutom i usvojenim finansijskim planom te visokoškolske ustanove.

Član 147
(Interna kontrola i revizija)

Visokoškolska ustanova čiji je osnivač Distrikt, visokoškolska ustanova čiji je suosnivač Distrikt ili za koju Distrikt izrazi javni interes, uspostavlja internu kontrolu i internu reviziju poslovanja u skladu sa zakonom.

DIO TRINAESTI - EVIDENCIJA, JAVNE ISPRAVE I REGISTAR

Član 148
(Matične knjige i evidencije)

(1) Visokoškolska ustanova vodi matične knjige studenata i lica koja su stekla visoku stručnu spremu, stručni, naučni, odnosno umjetnički stepen magistra i naučni stepen doktora nauka, kao i evidencije o ispitima, o uspjehu studenata na kraju školske godine, o izdatim diplomama i dodacima diplome kao i druge evidencije utvrđene općim aktima visokoškolske ustanove.
(2) Matične knjige i evidencije o izdatim diplomama i dodacima diplome čuvaju se trajno.
(3) Način vođenja matičnih knjiga i evidencija o izdatim diplomama i dodacima diploma utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi šef Odjeljenja.
(4) Općim aktima visokoškolske ustanove uređuje se način vođenja druge evidencije.

Član 149
(Javne isprave)

(1) Na osnovu službene evidencije, visokoškolska ustanova izdaje javne isprave.
(2) Javne isprave u smislu stava 1 ovog člana su:
a) diploma o stečenom stepenu stručne spreme i zvanju;
b) dodatak diplome o stepenu stručne spreme;
c) diploma o stečenom naučnom stepenu magistra i naučnom stepenu doktora nauka;
d) dodatak diplome o stečenom stepenu magistra i naučnom stepenu doktora nauka;
e) indeks;
f) ispisnica;
g) uvjerenje o diplomiranju;
h) uvjerenje o položenim ispitima;
i) uvjerenje o uspjehu u toku studija;
j) uvjerenje o učešću u pojedinim oblicima stručnog usavršavanja i permanentnog obrazovanja;
k) druge isprave u skladu sa zakonom.
(3) Diplomu o stečenoj visokoj stručnoj spremi, kao i diplomu o stečenom stepenu magistra, odnosno doktora nauka, izdaje isključivo visokoškolska ustanova.
(4) Pravilnik o sadržaju javnih isprava, s izuzetkom diplome i dodatka diplomi čiji će sadržaj i forma biti uređeni uputstvom Agencije u skladu s članom 50 Okvirnog zakona, u smislu ovog zakona, donosi šef Odjeljenja.
(5) Sadržaj javnih isprava, osim diplome i dodatka diplome, utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi šef Odjeljenja.

Član 150
(Izdavanje javne isprave)

(1) Visokoškolska ustanova izdaje javne isprave na bosanskom, srpskom i hrvatskom jeziku, latiničnom ili ćiriličnom pismu, na osnovu zahtjeva stranke.
(2) Kada se nastava ostvaruje na stranom jeziku, javne isprave se izdaju na obrascu koji je štampan dvojezično, s tim da student može zahtijevati izdavanje javne isprave odvojeno.
(3) Na zahtjev studenta visokoškolska ustanova izdaje javnu ispravu o savladanom dijelu studijskog programa, koji sadrži podatke o nivou, prirodi i sadržaju studija, kao i postignutim rezultatima.
(4) Diploma i dodatak diplome mogu se izdati i na engleskom jeziku.

Član 151
(Ništavost javnih isprava)

(1) Diplomu, dodatak diplome Odjeljenje oglašava ništavim ako su izdati od neovlaštene ustanove ili su potpisani od neovlaštenog lica ili imalac diplome nije ispunio sve ispitne obaveze na način propisan zakonom i utvrđen studijskim programom.
(2) Visokoškolska ustanova oglašava ništavom diplomu o stečenom akademskom nazivu magistra, ako utvrdi da završni rad nije rezultat samostalnog rada kandidata.
(3) Visokoškolska ustanova oglašava ništavom diplomu o stečenom naučnom nazivu doktora nauka, ako utvrdi da doktorska disertacija nije originalan naučni, odnosno umjetnički rezultat.

Član 152
(Ništavost javnih isprava koje nemaju dozvolu za rad u Distriktu)

Javne isprave iz člana 149 ovog zakona, izdate od strane visokoškolske ustanove koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja na području Distrikta, a nema dozvolu za rad na području Distrikta izdatu u skladu s ovim zakonom, su ništave.

Član 153
(Registar)

(1) Odjeljenje vodi evidenciju (u daljnjem tekstu: registar):
a) visokoškolskih ustanova;
b) studijskih programa;
c) dodiplomskih studija van sjedišta;
d) nastavnika, saradnika i ostalih zaposlenih u oblasti visokog obrazovanja;
e) druge evidencije.
(2) Sadržaj i način vođenja registra utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi šef Odjeljenja.

DIO ČETRNAESTI -NADZOR

Član 154
(Nadzor)

(1) Upravni nadzor nad radom visokoškolskih ustanova vrši Odjeljenje.
(2) U vršenju nadzora Odjeljenje može, s ciljem utvrđivanja relevantnih činjenica i okolnosti, zatražiti od nadležne inspekcije provođenje postupka inspekcijskog nadzora i dostavljanje informacije o utvrđenom stanju i preduzetim mjerama.
(3) Nadzor iz stavova 1 i 2 ovog člana vrši se na način koji ne narušava autonomiju visokoškolske ustanove i ne ometa njen redovni rad.

(4) Odjeljenje je obavezno poništiti, odnosno obustaviti od izvršenja odluku organa visokoškolske ustanove, ako je u suprotnosti sa zakonom i podzakonskim aktima.
(5) Nakon postupanja Odjeljenja na način iz stava 4 ovog člana daljnji postupak se provodi u skladu sa zakonom.
(6) Odgovorni organi visokoškolske ustanove obavezni su na zahtjev Odjeljenja u zahtijevanom roku dostaviti sve tražene informacije i dokumente potrebne za izvršavanje njegovih dužnosti.
(7) Način provođenja i sadržaj nadzora koji vrši Odjeljenje utvrđuje se pravilnikom koji donosi šef Odjeljenja.

Član 155
(Inspekcijski nadzor)

(1) Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog zakona i podzakonskih akata vrši inspekcija za obrazovanje.
(2) U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor za obrazovanje je ovlašten i dužan da:
a) zabrani rad visokoškolskoj ustanovi koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja bez dozvole za rad;
b) naloži preduzimanje odgovarajućih mjera i radnji radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ili nedostataka u radu visokoškolske ustanove;
c) naloži visokoškolskoj ustanovi poništenje upisa studenata koji su izvršeni suprotno odredbama ovog zakona i statuta visokoškolske ustanove;
d) naloži zabranu rada lica na visokoškolskoj ustanovi koje nije u skladu sa zakonom steklo odgovarajuće naučno-nastavno zvanje;
e) naloži visokoškolskoj ustanovi poništenje javne isprave iz člana 149 ovog zakona, koja je izdata suprotno odredbama ovog zakona i statuta visokoškolske ustanove;
f) podnese izvještaj nadležnom organu o učinjenom krivičnom djelu;
g) izda prekršajni nalog ili podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za odgovorno lice visokoškolske ustanove;
h) preduzme druge radnje i mjere za koje je zakonom i drugim propisom ovlašten.

DIO PETNAESTI - KAZNENE ODREDBE

Član 156
(Kazne za prekršaje visokoškolske ustanove)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova, ako:
a) dozvoli političko organizovanje suprotno članu 11 stavu 4 ovog zakona;
b) izvrši osnivanje i obavlja djelatnosti suprotno članu 21 ovog zakona;
c) stiče, upravlja i koristi imovinu suprotno članu 23 ovog zakona;
d) počne s radom suprotno članu 29 stavu 7 ovog zakona;
e) organizuje studij s domaćom ili inostranom visokoškolskom ustanovom suprotno članu 31 ovog zakona;
f) vrši osnivanje organizacionih jedinica i statusne promjene suprotno članu 32 ovog zakona;
g) ne uspostavi sistem kvaliteta i ne dostavi Odjeljenju dokumentaciju u skladu s članom 39 ovog zakona;
h) donese statut, ostvaruje djelatnost i pruža usluge suprotno članu 42 ovog zakona;
i) izvodi studij, utvrđuje nastavne predmete i donosi nastavne planove i programe suprotno članu 72 ovog zakona;
j) vrši izmjene nastavnog plana i programa suprotno članu 76 ovog zakona;
k) provodi nastavu, odnosno pojedine oblike nastave i ispite suprotno članu 79 ovog zakona;

l) izdaje certifikate o završenim necikličnim vidovima obrazovanja suprotno članu 97 ovog zakona;
m) izvrši prijem i upis studenata suprotno članu 99 ovog zakona;
n) ne zaključi ugovor o studiranju sa studentom u skladu s članom 101 ovog zakona;
o) ne raspiše konkurs za upis studenata u skladu s članom 103 ovog zakona;
p) dodjeljuje akademska zvanja i vrši izbor akademskog osoblja suprotno članovima 119 i 120 ovog zakona;
q) vrši angažman nastavnika suprotno članu 129 ovog zakona;
r) dozvoli i vrši angažman u nastavi lica suprotno članu 129 stavu 6 ovog zakona;
s) ne provodi evaluaciju rada akademskog osoblja u skladu s članom 139 ovog zakona;
t) ne osigura trajno čuvanje javnih isprava, dokumentacije i evidencije, arhiva i druge dokumentacije u skladu s članom 148 ovog zakona;
u) ne dozvoli vršenje nadzora u skladu s članom 154 stavom 1 ovog zakona;
v) ne postupi po nalogu nadležne inspekcije izdatim u skladu s ovlaštenjima propisanim članom 155 ovog zakona.

Član 157
(Kazne za prekršaje odgovornih lica)

Za prekršaj iz člana 156 ovog zakona kaznit će se odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi, odnosno organizacionoj jedinici u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM.

DIO ŠESNAESTI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 158
(Primjena drugih zakona)

Na pitanja koja nisu propisana ovim zakonom primjenjuje se Okvirni zakon, akti Agencije i Centra za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja i drugi akti.

Član 159
(Prelazne odredbe)

(1) Do utvrđivanja kriterija i standarda u skladu s članom 48 Okvirnog zakona, primjenjuju se kriteriji i standardi koje donosi šef Odjeljenja.
(2) Do utvrđivanja liste stručnjaka u skladu s članom 49 Okvirnog zakona, članove komisije iz člana 29 stava 1 ovog zakona imenuje šef Odjeljenja.

Član 160
(Nadležnost Vlade za donošenje provedbenih propisa)

(1) Vlada i šef Odjeljenja su dužni, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti podzakonske akte o:
a) sastavu i radu Komisije matičara;
b) načinu vođenja matičnih knjiga i evidencija o izdatim diplomama i dodacima diploma;
c) sadržaju javnih isprava;
d) sadržaju i načinu vođenja registra.
(2) Rok za donošenje podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana odnosi se i na ostale podzakonske akte propisane ovim zakonom.

Član 160a
(Donošenje podzakonskih akata)

Šef Odjeljenja za obrazovanje dužan je donijeti podzakonske akte propisane ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 160b
(Rok za donošenje pravilnika)

Rok za donošenje pravilnika iz člana 128 zakona je šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 161
(Usklađivanje rada visokoškolskih ustanova)

(1) Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Distrikta koja je organizovala studij na području Distrikta prije stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju dužna je podnijeti zahtjev za izdavanje licence za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Distrikta.
(2) Postupak po zahtjevu iz stava 1 ovog člana provodi se u skladu s odredbama člana 36 ovog zakona.
(3) Rješenje iz člana 29 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 30/09) izdato visokoškolskim ustanovama prije stupanja na snagu ovog zakona predstavlja licencu visokoškolske ustanove.
(4) Stav 1 ovog člana neće se primjenjivati na visokoškolske ustanove sa sjedištem izvan Distrikta koje su organizovale studij na području Distrikta prije stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 30/09).
(5) Visokoškolske ustanove iz stava 4 ovog člana kao dokaz ispunjenosti uslova za licenciranje i akreditaciju dostavljaju akte kojima se utvrđuje da su visokoškolske ustanove u čijem sastavu su organizacione jedinice licencirane na osnovu čega se upisuje u registar visokoškolskih ustanova Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Član 162
(Međunarodni sporazum)

Na osnovu međunarodnog sporazuma koji je Distrikt zaključio prije stupanja na snagu ovog Zakona, osnivanje visokoškolske ustanove od strane pravne ili fizičke osobe, a u smislu člana 30 smatra se od posebnog interesa za Distrikt, stoga nije potrebno usvajanje elaborata iz člana 25 ovog zakona.

Član 163
(Teološki fakultet, visoke teološke škole i akademije)

(1) Ovaj zakon ne primjenjuje se na teološke fakultete, visoke teološke škole i akademije.
(2) Ove institucije mogu biti u sastavu univerziteta što se reguliše posebnim ugovorom.

Član 164
(Stupanje na snagu)

Zakon o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine stupio je na snagu 24. oktobra 2009. godine, a njegove izmjene i dopune 17. jula 2018. godine, 8. maja 2020. godine i 20. decembra 2022. godine.